

Brassói Lapok

Előfizetési példány
Árusításba nem hocsálható

XL. évfolyam
78 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1934. évi április 6

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldre: postai széküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott újan fizet az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegtoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegtoldalon 6 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK BUKAREST MAGYARJAIT!

Két ellentétes álláspont a konverziós törvényről

Mit mond a hitelező és mit válaszol rá az adós gazda

I.

A hitelező álláspontja

Máramarosziget, április 5.

Midőn a jelenlegi kormány a hatalmat átvette, egyik főcéljává tűzte ki a tartozásoknak oly alakban leendő rendezését, hogy ez a bizalmat és a hiteléletet visszaállítsa. Az előttünk fekvő és most tárgyalás alatt álló törvényjavaslat azonban mindennek mondható inkább, mint alkalmasnak ezen fenti cél elérésére. Az első, annak idején megjelent, Argetoianu-féle konverziós törvény általános konsternációt szült és a tulajdonjog szentségébe és sérthetlenségébe vetett bizalmat teljesen felborította. Hogy ez mennyire indokolt volt, igazolta utólagosan legfelsőbb Semmitörvény álláspontja, mely ezen törvényt alkotmányellenesnek deklarálta. Már ezen szempontból is nem mondható életképesnek a jelenlegi törvényjavaslat, mert hiszen ezen törvényjavaslat is az alkotmányunkban biztosított tulajdonjog szentségében és sérthetlenségében vastag rést üt. Az a körülmény, hogy a hitelező nem köteles ugyan követeléséről lemondani, de ez esetben 15 évre követelésének behajthatósága fel van függesztve, — egyáltalán nem változtat a javaslat alkotmányellenes voltán, mert ez a rendelkezés a hitelező jogait teljesen illuzóriussá teszi és kényszeríti a hitelezőt követeléséből azt a minimumot elfogadni, amit a törvény neki megad, vagyis az előttünk fekvő javaslat épp oly rést üt a tulajdonjog szent elvébe, mint az előző konverziós törvény, — ez a javaslat is teljesen megintatja a tulajdonjog szentségébe vetett bizalmat és hitet, — enélkül pedig a hitelélet, mely éppen a tulajdonjogban vetett bizalmon alapszik, feléleszteni teljesen képtelenség.

De a szerencsétlen alkotásnak tartom a most tárgyalás alatt álló javaslatot azért is, mert az kizárólagosan és egyedül csak az adósok sokszor teljesen indokolatlan érdekét tartja szem előtt, a hitelező érdekének teljes figyelmen kívül hagyásával. En a magam részéről az adósságoknak konverzió alakjában leendő rendezésének híve egyáltalán nem vagyok és mint még kifejteti fogom, a gazdasági viszonyok kényszerítő hatása alatt egész más módon tartanám célszerűnek a kérdés megoldását. De ha már feltétlenül konverzió alakjában rendeződik a kérdés, talán mégse igazságos, sőt igen sok esetben égbekiáltó igazságtalanság, hogy az adós, anyagi helyzetének és fizetési képességének figyelembevétele nélkül, feltétlenül tehermentesítve legyen a hitelező hátrányára, tekintet nélkül arra, hogy a hitelező helyzete ilyen nagylelkűséget az adós javára méltányossá és kívánatosá teszi-e. Hogy milyen égbekiáltó igazságtalanságokat produkál az élet a konverziós törvényvel kapcsolatban, csak rá akarok mutatni egy általam ismert konkrét esetre, amikor egy öreg kereset- és munkaképtelen hitelező, kinek egész vagyonát az a 100.000 lej képezi, amellyel neki egy körülbelül ma is kettő millió lej értéket képviselő mezőgazdasági vagyonnal rendelkező adós tartozik, kinek egyébként jelentékeny tartozásai nincsenek, — amikor tehát ez a hitelező könyörög ezen adósnak, hogy fizessen neki valamit, mert ő és a családja éhen hal, — az adós azt válaszolja, hogy legyen nyugodt a

hitelező, — a pénze jó, ott van a tüszőjében, egy bani nem hiányzik belőle, — meg is fogja fizetni, — mihielyt a törvény arra kötelezni fogja. Addig azonban miért ajándékozzon a hitelezőnek annyi pénzt. Nem lázad fel minden jóízű ember igazságérzete ilyenek láttára, hallatára?

Helytelennek tartom a törvényjavaslat azon intézkedését is, mely szerint a hitelező az adós ellen csak akkor léphet fel, ha négy részlet megfizetése elmarad. Az adósok már eddig is majdnem három évig minden fizetési kötelezettség alól fel voltak mentve. A négy részlet újból majdnem három évet jelent mostantól számítva. Így a hitelező összesen körülbelül hat évig meg van fosztva attól, hogy pénzéből egy banit is láthasson. Ha már a törvény ilyen súlyos engedményt ad az adósnak a tőkéből, legalább azt a megmaradó részt kapja meg, ha részletekben is, feltétlenül és azonnal és legyen a részletfizetési kötelezettség elmulasztása kezdettől fogva szigorú szankciókhoz kötve.

Mint már fentebb hangsúlyoztam, én a magam részéről abszolút nem vagyok híve a

konverzió eszméjének és nem tartom a kapitalista állam jogrendszerével összeegyeztethetőnek, hogy a törvényhozás az adós-rétegnek javára és a hitelezők hátrányára a tulajdonjog elvének megsértésével intézkedjék — és ha már a gazdasági viszonyok annyira leromlottak, hogy az adósokon mégis valamiképpen segíteni kell, — akkor ez csak oly alakban eszközölhető volna, hogy csak azok élvezhessék a törvényes támogatást, akik arra igazán rá vannak szorulva és olyan módon, hogy a tulajdonjog fogalmának szentsége intakt maradjon. Ez pedig egy igazán nagyon egyszerű intézkedéssel volna kereszttől vihető és pedig oly alakban, hogy a jelenleg csak a kereskedőkre alkalmazható kényszerigezységi törvény az adósok minden rétegére legyen kiterjesztve. Ezen intézkedéssel el volna érve, hogy minden arra szoruló adós és csak az arra rá utalt adós, tudna helyzetén segíteni, — a hitelező pedig minden konkrét esetben annyit kapna, amennyit az adós tényleges fizetési képessége megenged.

Dr. Lichtenberg Jakab

II.

A konverzió nem menti meg a földbirtokot

— mondja az adós gazda

Szalmár, április 5.

A konverziós törvény parlamenti tárgyalása most már csak beiktatási szertartás. Az alapvető elveket, sőt a fontosabb részleteket is eldöntötték, a módosítások csak lényegtelen intézkedésekre vonatkozhatnak. Technikai obstrukcióval lehetne eltolni a törvény megszavazását, de erre sem ok, sem kilátás nincsen. Biztosra lehet venni, hogy az ünnepek beállta előtt mindkét ház megszavazza és az uralkodó szentesíti.

Az ezzel járó lehülés légkörében közölnék most már — nem először — bizonyos statisztikai adatokat. Ezeknek a megvilágításában az egész konverziós kép megkapja a maga igazi értelmét. A szenvedélyes viták alatt ez a kép természetesen elhomályosult, amint a dolgok valóságos értelme mindig is ködbe borul, míg a politika el nem viharzik fölöttük. És ezekből a számokból kiderül, hogy azok, akik a konverzió nagy nemzeti ajándékát kapják, tulajdonképpen csak temetési segélyt kaptak és a konverzió után éppúgy gazdasági pusztulásra vannak kárhoztatva, mint annak előtte.

Évek óta tisztázódott, hogy az adósságrendezésből törvényhozói szempontból nincsen jelentősége csak a 10 hektáron felüli gazdaadósságoknak. A 10 hektáron aluliak nem igazi adósok, ezek tulajdon-

képpen napszámosok a saját földjükön, ahonnan sem politikai, sem gazdasági okokból nem lehet őket kitenni. Tömegük lehetetlenné teszi az egyéni rendezést és tájékozatlanságuk miatt sem lehet őket a hitelezők jogi és gazdasági fölénye mellett, azokkal bírói, vagy békéltető eljárásra engedni.

Megváltozott a mezőgazdasági struktúra és idő kellett hozzá, meg egy hatalmas agrárválság, hogy ennek a tulajdonképpeni jelentősége kiderüljön. Mire kiderült, el kellett a pénzüket veszíteni azoknak, akik ezekre a látszatvagyonokra kölcsönöztek. A törpebirtok nem vagyon, a szónak klasszikus kapitalista értelmében, sőt nem is tulajdon, hanem a munkabérgyenyelítésnek új formája. Az ilyen átalakulások mindig áldozatokkal járnak és most ezeknek a hitelezői hozzák ezt az áldozatot. Semmivel sem hallatlanabb eset, mint mikor áruhanásokon tönkre mennek gyárosok, kereskedők és tőzsdések. A piac játéka sem más, mint a szociális átalakulások képváltozatai.

Éppígy nem jelentős a városi adósokra megállapított új jogrend, mert az engedmények jelentéktelenek és a hitelezők bizonyára meg lesznek elégedve, ha ezek mellett a feltételek mellett megkapják a pénzüket.

Ami igazán forradalmi a konverzióban,

az a 10 hektáron felüli gazdaadósok leterhelése a hitelező rovására. Itt nagyok az engedmények és nem állanak a törpebirtokosokra felállított szociális és gazdasági külön szempontok.

Ez a csoport is egyenletlen azonban, mert nem lehet egyenlően megítélni egy 15 és egy 100 hektáros adóst. A kisközép-birtokos ugyanazt jelenti majdnem, mint a törpebirtokos és semmiben sem hasonlít a nagyközép-birtokoshoz.

Ebben a vegyes kategóriában a statisztika ezeket a számokat adja:

Azoknak az adósoknak a száma, akiknek összes tartozása nem haladja meg az 500 ezer lej, 12 ezer 527. A számot onnan vették, hogy az Argetoianu törvénye alapján ennyien kértek ebből az alcsoportból bírói szanálást. A valóságos szám sokkal nagyobb, mert tudatlanságból és félrevezetések folytán tömegesen mulasztották el a kisközép-birtokosok a kérések beadását. A szanálásért folyamodott adósok összes birtokállománya ebben az alcsoportban 500 ezer hektár és hektáronkénti átlagtartozása 5136 lej.

Az adatok, mint látszik, meglehetősen pontatlanok. A tartozás összege nem elhatározó, mert lehet, hogy az 500 ezer lejen aluli adósok között nagybirtokok is vannak, amelyeknél ebben az esetben a hektáronkénti teher egészen jelentéktelen és ez leszallítja az átlagot. A mezőgazdasági dekonjunkturában azonban ez az 5000 lejes hektáronkénti teher sem volna megfizethető az eddig ismert bankkamatokkal, tehát a konverzió ebben a csoportban feltétlenül szükséges volt, mert az ilyen adósok meg is kell élnie, — ismét olyan szempont, amely nem jött figyelembe a klasszikus kapitalizmus tanaiban, — adót is kell fizetnie és csak abból törleszthet és fizethet kamatot, ami marad. Mindezek szerint ez az alcsoport sem adhat okot vitákra és nem is jelentős, mert összes tartozása csak két és félmilliárd lej, a hitelezők által vesztett összeg tehát ennek a fele, vagyis egy és egynegyed milliárd.

Az igazi igazgató anyagot a következő csoport adja, a nagyközép- és a nagybirtok.

Ezeknek a száma 4267. A valóságban több, mert itt is csak azok vannak felvéve, akik annak idején szanálást kérték. A valóságos szám legalább egyharmaddal nagyobb, mert itt is sokan lemondtak arról, hogy konverzióval éljenek.

A konverziós nagybirtokosokról most már a következő számokat kapjuk:

1747 adósnak a tartozása félmilliótól egymillióig terjed, hektáronkénti átlag 18.641 lej.

1996-nak egymilliótól ötmillióig terjedő adóssága hektáronként 23.507 lej jelent, 332 nagybirtokos tartozása öttől tízmillióig

Tessék kívágni és eltenni!

2. sz. SZELVÉNY

a B. L. áprilisi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab áprilisi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 áprilisi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszolgáltathatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizománysnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizománysnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

lióig terjed, hektáronként 34.500 lej és végül

192 konverziósnak van 10 milliónál nagyobb tartozása és pedig hektáronként 98.880 lej.

Összesen tizenkét és félmilliárddal tartoznak, hektáronként 31.730 lejjel, összes birtokuk 900.000 hektár.

Ha a tartozásuk felére redukálódik is az új törvény szerint, akkor is 17 év alatt 3 százalékos kamattal, durva számítás szerint évenként és hektáronként 1.500 lejt kell megfizetniük.

A földhozam Romániában átlag hektáronként 12 métermázsza buza — bruttó — és így ha az árak továbbra is 25 százalékkal a világátlag fölé maradnak, mint ahogy most állanak, akkor ez 3600 lejt jelentene. De nagybirtokon a buza még ma is a legrentábilisabb termény, úgyhogy a valódi átlag legfőleg 2000 lejre tehető.

Mindezek egészen elnagyolt számítások, mert a valóságban a termelési költség ezeket a jövedelmeket érzékenyen lezsalálítja. Az általában elfogadott kalkulációk szerint a nagyobb területen folytatott mezőgazdaságban a termelési költség minden terményre nagyobb, mint az elérhető ár, úgyhogy jövedelemről egyáltalában nem lehetne szó. De ha a mezőgazdasági könyvelés erőltetett módszereitől eltekintünk is, akkor sem maradhat több, mint az az 1500 lej, amit a konvertált közép- és nagybirtoknak kamatban és törlesztésben évenként fizetnie kell.

Ebbe a mennyiségbe jutott az a csoport, amelynek állítólag most elengedték a tartozását.

Belterjességről álmodozni egészen hiábavaló. Ehhez mindenekelőtt pénz kellene és ami még kevésbé várható, megváltozott konjunktúra. Mindakét feltétel hiányzik és hiányozni fog. Amit tehát ezeknek az agyonirigyelt adósoknak nyújtottak, csak rövid prolongáció, azzal a reménnyel, hogy ha minden ellenkező törekvés ellenére mégis bekövetkeznék a restabilizáció, vagy az infláció, akkor esetleg megtarthatják a birtokaikat.

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvél és angolkór, a bőr megbetegedései és furunkulózis eseteiben a mindig kellemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőcsatornát alaposan kitisztítja s a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Hirneves európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknek tapasztalták, hogy a betegség kezdetén jelentkező szélsőségek a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhülnek.

Cipésziparosok kongresszusa Segesváron

Segesvár, április 5.

A nagyküllőmegyei cipész és csizmadia szindikátus Segesváron április 22-én nagygyűlést tervez, amelyre Kisküllő, Maros, Szeben- és Udvarhelymegye bőriparosait is meghívja.

A gyűlés tárgysorozatában a következő kérdések szerepelnek:

Az új közegészségügyi törvények módosítása, a kisiparosokra kivetett adók revíziója, a külföldi lábbeli beözönlésének megakadályozása, a tanonc-ügyek rendezése, a műhelyadók ügye és a vásári címek árának egységesítése.

Magyarországon is volt hóesés

Budapest, április 5.

A keddi nap folyamán Magyarországon egész területén nagy havazások voltak. Estefelé Szekesfehérváron a heves szél következtében a hóesés dühöngő viharra fajult. Szerda reggelre a házak tetejét mindenütt vastag hóréteg fedte. A hegyeken 30 centiméter vastagnyira gyűlt fel a hó. A gyümölcsfákban, a vetésekben és a szőlősökben a hideg okozott komoly károkat.

Tizenegyórás ülés végén

Majdnem egyhangulag szavazta meg a képviselőház az új adósságrendezerési javaslatot

Lezárt aijók mögött, szerdán hajnalban végeztek a nagyfontosságú javaslattal, amelyet már a szenátus tárgyal

Bukarest, április 5

A keddről szerdára virradó éjjel a képviselőház többnapos „erőltetett menet” után végzett a konverzió ügyével, amelyet a kormány a román husvára mindenáron ajándékozni akar az országnak. A „finis”, a futam végső szakasza 11 óras ülés volt, amely kedden délután 3 órakor kezdődött és szerdán hajnali 4 órakor ért véget. Az új adósságrendezerési törvény javaslatát azonban a képviselőház — kábultan és kimerülve bár — megszavazta, csaknem teljes egyhangúsággal.

A „történelmi” jelentőségű ülésre szinte zsúfolásig megteltek nemcsak a kamara folyosói és ülésterme, hanem a karzatok is. A miniszteri padosorban is foglalt volt minden hely.

Ami a képviselőket illeti, a kormány-párt a megyei prefekturák útján felvonultatta, összetoboroztatta valamennyit. Aztán értésükre adták, hogy aki nem jelenik meg az ülésen, az nemcsak napidíját veszti el, hanem más formában is megfizet a távollmaradásának a levét. Biztonság kedvéért azonban — a Vajda-parlament mintájára — estefelé lezárták a képviselőház kijáratát. Senki sem mehett ki az épületből a javaslat megszavazásáig, azaz hajnalig. Szegény honatyaiknak bele kellett törődniük ebbe az elbánásba. Hja, a haza és az istenadta nép érdeke, különösen pedig a pártvezetőség és a kormány így követeli! Egyik többségi képviselő májrohamot kapott az ülés alatt. Még öt sem engedték ki, amíg engedélyt nem szerzett a kvestorok útján az elnökségtől. Mert a kvestorok úgy szummelt tartották a képviselőket, mint juhászok a nyáját.

Éjfél után számos öreg többségi mameuk már nem bírta a strapát s visszavonultak a folyosók rejtettebb zugaiiba, egy börszékbe s édesdeden hortyogtak, abban a szent tudatban és meggyőződésben, hogy történelmi pillanatoknak és cselekedeteknek a részese. Sokan szunyókáltak, amíg fel nem verte őket egyik-másik könyörtelen kvestor...

A vita vége

A délutáni ülésen elsőnek Junián foglalkozott nagyobb beszédben a konverziós javaslattal. Előjáróban tiltakozott a gyorstálpalás ellen, aztán megszégyenítőnek bélyegezte azt, hogy a nem román állampolgár adósokat és külföldi hitelezőket kivonták a konverzió alól, amint-hogy kivonták a kisiparosokat és kiskereskedőket is. Ezek után ez a törvény sem oldja meg véglegesen az adósságok problémáját, amely különben is csak a lej leértékelése révén volna gyökeresen elintézhető.

Robu cuzista után Bratiann Dinu liberális pártelnök szólalt fel, elosztatlan-dó azt a legendát, amely szerint ő ellen-sege a konverziósnak. Négy évvel ezelőtt ő vetette fel a konverzió követelését a liberális párt programjába, persze csak olyan értelemben, hogy a hitelélet-nek ne váljék kárára. Mután képtelen-ségekre minősítette az ellenzéki felfog-sokat és megoldási módokat, azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a tör-vény jelentős mértékben enyhíteni fogja a válságot s az őszre máris éreztetni fogja hatását.

Bentoiu előadó, valamint Sassu föld-mivelésügyi miniszter beszélt még s ez-

után áttértek a javaslat szakaszonkénti letárgyalására és megszavazására. Ennek során az ellenzéki képviselők ismét számos módosító indítványt terjesztettek elő, amelyek közül azonban csak néhányat fogadtak el.

Közben éjjel lett. Saveanu elnök 5 percre felfüggesztette az ülést, majd megnyitotta az április 4-iki „délelőtti ülést” s folytatták a szakaszonkénti vitát és szavazást, amellyel egyenlőre 4 órakor végeztek. Megelőzőleg, a 73. szakaszánál, néhány ellenzéki képviselő — nyilván bosszantásból és ugratásból — olyan értelmű módosítást terjesztett elő, amely szerint a képviselők és szenátorok nem élvezik a konverzió előnyeit. A kellemetlen módosítást, persze, a többség megbotránkozva visszautasította, elfogadták azonban azt a módosítást, hogy a konverzió — mint eddig is — az 1931 december 18-ika és nem november

2-ika előtti adósságokra vonatkozik.

A szakaszonkénti vita befejeztével Tatarescu miniszterelnök emelkedett szólásra a többség lelkes tapsai közepette. Megköszönte a többség és az ellenzék egyetértő közreműködését, amelynek ez a törvény első szülötte. További összefogásra kérte az ország minden szerető fiát a haza javára. Utolsó szavai szintén tapsviharban veszték el.

Fél 4 óra tájban megkezdődött a szavazás a törvényjavaslat fölött. Eredmény: 264 mellette, 1 ellene. Feltűnést keltett, hogy a georgista Constantinescu Bordeni is megszavazta a javaslatot, a mit a többség nagy újjongással üdvözölt.

A kimerült képviselők hajnali 4 órakor nagy sietve távoztak a metropólia dombjáról.

A félig megszavazott, új konverziós törvényt szerdán délután már a szenátus vette tárgyalás alá.

Botrány a szenátusban

A husvéti szünet előtti gyorstálpalás igazgató légköre nyilván idegesíti a higgadt és tekintélyes szenátor urakat is, mert az „élemedett testület”-ben egymást érik a heves összetűzések.

A szenátus keddi délutáni ülésén az ellenzék tiltakozott az ellen, hogy az autonóm pénztárak megszüntetéséről szóló javaslatot meglepetésszerűen akarják tárgyalás alá venni és megszavazni. — D. R. Ioanitescu és Gafencu nemzeti-parasztpártiak kérték a vita szerda délelőtti való elhalasztását. Moldovanu Leonte elnök igazat adott az ellenzéknek Constantinescu Mitita pénzügyi alminiszterrel szemben, aki ragaszkodott a javaslat azonnali tárgyalásához. Az ellenzék erre ki akart vonulni, az elnök azonban visszatartotta azzal, hogy eléget tett kívánságának s elhalasztotta a vitát.

A pénzügyi alminiszter ekkor annak ellenére, hogy Moldovanu elnök nem adta meg neki a szót, maga is kérte az elnapolást. Az elnök gyerekeskedésnek és személye elleni sértésnek minősítette eljárását, úgyhogy az alminiszter kénytelen volt bocsánatot kérni Moldovanu elnöktől, aki komoly összeütközésbe került vele, mint a kormány tagjával. Ezután igazolták az argemesgyei községtanácsi szenátorválasztást, azaz Mocanu liberális mandátumát.

A szerda délelőtti ülésen is súlyos incidens keletkezett. Ioan Stefan alelnök napirend előtt bejelentette, hogy a kiküldött vizsgálóbizottság megállapítása szerint

az állami halászléi pénztárnál 119 millió lejt valóban elpazarolták a nemzeti parasztpárti uralom alatt, a Monitorul Oficial-nál pedig szintén egyaránt fosztogatták úgy az államot, mint a magánosokat.

Ezzel a bejelentéssel kapcsolatban szót váltás keletkezett Constantinescu Mitita pénzügyi alminiszter és D. R. Ioanitescu nemzeti-parasztpárti szenátor között, aki tiltakozott az ellen, hogy az alminiszter folyton félbeszakítsa a szenátorok felszólalásait. A szópárbaj során az alminiszter és Ioanitescu olyan sértéseket vagdosnak egymás fejéhez, hogy általános zúvás és felháborodás keletkezik. — Én nem ereszkedem le arra a kül-

városi színvonalra, amelyen ön, Ioanitescu ur mozog, — vágja oda Constantinescu alminiszter.

— Meglátszik, hogy nem aludt az éjszaka, — válaszol Ioanitescu. — Felkérem Anghelescu miniszter urat, csillapítsa le hevesvéri kollégáját, aki folyton illetlenkedik.

A botrányos összekülönbözés felverte vihart csak 10 perc múlva lehet valahogy lecsendesíteni. A többség és ellenzék kölcsönösen gyalázza egymást. Mután Ioan Stefan folytatta és befejezte beszámolóját, áttértek a napirendre: az autonóm pénztárak megszüntetéséről szóló javaslat vitájára, amelyben a nemzeti parasztpárt részéről Gafencu volt miniszter bírálta a javaslatot.

Revíziós vita a képviselőházban

A kamara szerda délután ülésén Tatarescu miniszterelnök felolvasta a királyi dekrétumot, a törvényhozó testületek ülészakának újabb meghosszabbításáról. Emlékeztet, hogy az ülészakot a király március 15-ikén, amikor az alkotmányos szokások értelmében be kellett volna zárulnia, április 5-ikéig hosszabbította meg. Most, miután a kormány még több nagyfontosságú törvényjavaslatot kíván megszavaztatni a parlamenttel, az ülészakot a dekrétum április 28-ig hosszabbítja meg. Ebből tíz napot — 6-ikától 16-ikáig — a parlament husvét vakáción tölt, úgyhogy törvényhozói tevékenysége már csak két hétre fog szorítkozni.

A képviselőház szerda délutáni ülésén egyébként Maniu előadta már régebben előkészített interpellációját a revíziós mozgalom kérdésében s Titulescu külügyminiszter, a megállapodás szerint, maga válaszolt.

ARLEJTESI HIRDETMEY

A gyergyószentmiklósi református egyház-község 1934. évi április hó 15-én délután 3 órai kezdettel zárt írásbeli árlejtést tart egy papi-lak és egy tanásterem megépítésének vállalatá adása tárgyában. Tervek, költségvetésléíranyzat és árlejtési feltételek megtekinthetők a főgondnoknál.

Gyergyószentmiklós, 1934. március hó 26-án. Kovács Pál s. k. Dr. Makkay Domokos s. k. lelkész. főgondnok.

Benes mindenáron jóhiszemű akar lenni

Szorgos külpolitikai tárgyalások kezdődnek a közeljövőben minden vonalon

Londonban összefonódik a leszerelés kérdése a római hármass egyezményrel. Barthou francia külügyminiszter „keleti útja” Varsón, Prágán és Belgrádon át Rómáig

Páris, április 5.

A római hármass egyezmény körül újra erős zajlás mutatkozik. A világpolitikai erőifejtések számai ismét összefonódtak a szász és a francia politika, — a jelek szerint és jelenleg legalább — újra egy irányban halad. A közép-európai olasz új-jáépítés terve s ennek első lépése, a római hármass egyezmény középpontjává vált valami olyasmin, amely a leszerelés, a revízió, a francia—német ellentét, a francia—olasz versengés és az angol közvetítési szándék összetevője ebben a pillanatban. Franciaország meglepően ragaszkodik Olaszországhoz a római terven keresztül, amely a kisantant-államok bevonásával kétszertelenül a francia politikai harcra való megerősödését jelenthetné a német igényességgel szemben.

Az európai politika nagy tényezői erős mozgásban vannak és Benes is újra nyilatkozott, bepillantásokat engedve nyilatkozatán keresztül azokra a rejtett rugókra, amelyek az ide-oda való utaztatásokat és sűrűn ismétlődő tanácskoztatásokat jelenleg mozgatták.

BENES MINDENÁRON JÓHISZEMŰ AKAR LENNI

A Paris Soire prágai tudósítója beszélgetett legújabb Benessal a római hármass egyezményről. Benes pedig minden eddigi nyilatkozatánál érdekesebb nyilatkozatot adott a kérdéssel kapcsolatban.

A csehszlovák külügyminiszter mindekelőtt méltatlankodva jegyezte meg, nem érti, hogy miért szeretnék mindenáron, ha ő elégedetlen volna a római egyezményrel. Neki igazán nincs oka elégedetlenkedni, hiszen mindenki tudja, hogy sem Franciaország, sem a kisantant-államok nem igyekeztek elgáncsolni azt, ami Rómában történt, noha alkalmuk kétségkívül lett volna erre. Csehszlovákiának a jövőben sem szándéka szembeállni a római tervvel. Az nemcsak valószínű, hanem már szinte bizonyos is, hogy a közép-európai kérdés Mussolini tervén keresztül oldódik meg, noha voltak más javaslatok és tervezetek is, amelyek részben Franciaország részéről, részben éppen a kisantant-államok kezdeményezésére indultak el. Meg kell azonban állapítani azt is, hogy az olasz tervezet a strezai egyezmény és a múltévi szeptemberi emlékirat alapján áll. A kisantant-államok úgy a strezai egyezményt, mint a szeptemberi emlékiratot elfogadták s így nincs okuk szembeszállni a római egyezmény ellen. Kétszertelen, hogy a kisantant-államok és különösen Csehszlovákia, hajlandók az együttműködésre s most már csak arról van szó, hogy az egyezményt gyakorlatilag is értékesíteni lehessen Közép-Európa javára. Ezen a ponton bizonyos óvatosság indokolt s éppen ezért Csehszlovákia a maga részéről még bevárja az egyezmény végrehajtásának egy-két eredményét.

— Mussolini terveinek revíziós célkitűzései nem csökkentik a dunai meg-egyeztetéseit? — kérdezte az újságíró Benestől.

Benes óvatosan válaszolt: — Ugy látszik, — mondotta —, hogy a Duce beszédének egyes részei valóban csökkentik a meg-egyeztetési kilátásait, de mindekelőtt tudnunk kellene pontosan, hogy mit is mondott tulajdonképpen Mussolini. Ugy vélem, hogy bizonyára félreértésről van szó. Ha Olaszország csakugyan azon fáradozik, hogy a kisantant-államok között az érvényben levő szerződés alapján és francia—német közjáratlással meg-egyeztetést hozzon létre, úgy ezzel nagy szolgálatot tesz az európai békének. Most csupán az a fontos, hogy meg-egyeztetünk Magyarországgal és Ausztriával és teljesen mindegy az, hogy ezt

a meg-egyeztetést minek kereszteljük el. A Duna-vidék rendezése csak abból az elvből indulhat ki, hogy az összes dunai államok értek és semmiféle nagyhatalom gyámságára nincsenek ráutalva. Éppen ezért

olyan egyezményre van szükség, amelyhez valamennyi dunai állam, továbbá Berlin, Páris és Róma is csatlakozhatik.

A megoldás nehézsége tulajdonképpen ebben áll. Az már nagy siker, hogy Ausztriának Németországhoz való csatlakozását, amely a béke szempontjából komoly veszedelemet jelentett volna, sikerült elhárítani. Reméljük továbbra is a legjobbakat. Valószínű, hogy sok vita fog még le-

zajlani, végül is azonban okos és következetes eredményhez jutunk. Én a magam részéről mindenestre készen állok az együttműködésre.

Benes újabb nyilatkozatát igen élénken magyaráztja a francia sajtó.

A LONDONI TALÁLKOZÓ

A külföldi sajtóírók már napok óta hangoztatják, hogy Mussolini súlyt helyez az angol támogatásra is s ezért Suvich külügyi államtitkár a közeljövőben Londonba küldi. Az új római jelentések most azt hozzák hírül, hogy

Suvich április 22-én érkezik Londonba. Utja első sorban annak a látogatásnak a visszaadását jelenti, amit MacDonald és

Hogyan kapcsolódik a leszerelés kérdése

Legutóbbi rövid jelentésünk szerint a leszerelési értekezlet elnöki tanácsát április 10-re összehívták. Henderson, az értekezlet elnöke be akar számolni arról a jegyzékéről, amely Anglia és Franciaország között a biztonság kérdésében volt s aztán meg akarja állapítani — talán — hogy a leszerelési értekezlet befejezte működését, mert a közvetítés Németország és Franciaország között sehogy sem sikerült.

A ma érkezett újabb jelentés már azt hozza hírül, hogy a 10-ére kitűzött elnökségi értekezlet Henderson kívánságára hirtelen újra elhalasztották. Majd a hónap végén tartják meg, Suvich londoni látogatása után. Az ok az, hogy közben „Londonban látogatást tesz egy előkelő diplomata, akinek a leszerelés ügyére is nagy befolyása van”.

Nem kell nagy képzelőerő ahhoz, hogy megállapítsuk: az az előkelő diplomata Olaszország megbízottja lesz. Egyébként a Reuter-ügynökség itt is nagyon nyíltan beszél. Jelentése szerint Suvich-csal Sir Simon külügyminiszteren kívül MacDonald miniszterelnök is tanácskozik fog, sőt sor kerülhet esetleg Henderson és Suvich találkozására is. A római egyezmény mellett ugyanis, vagy talán ezzel kapcsolatban, meg kell beszélni a leszerelés kérdését is. Anglia már nangoztatt, egyszer, hogy amennyiben az Eden-féle emlékirat, illetve a régi angol leszerelési tervet alapján a közvetítés nem sikerül Németország és Franciaország között, úgy Anglia hajlandó elfogadni az olasz leszerelési tervet s ennek az alapján újra kezdeni, illetve folytatni a tárgyalásokat. Mussolini tehát a leszerelési kérdésben való egyezkedés árán igen jó támasztékot nyerhet Angliában a dunai tervek végrehajtása kérdésében is.

ERŐSEN MOZOG A „FRANCIA OLDAL” IS

Barthou francia külügyminiszter tervbevitte „keleti útja” már közismert. A francia külügyminiszter a megszakadt, vagy meglazult szövetségi láncot kívánja újra megszilárdítani Németország körül s brüsszeli sikere után Varsóba utazik. Varsó után aztán Prága következik...

És Prága után...? Berenguer szenátor az „Agence Economique Financière” című pénzügyi lapban hosszasan méltatja a külügyminiszter tervbevitte útját. A szenátor annak a véleményének ad kifejezést, hogy Barthou útja nem egyedül Varsó, sőt nem is a varsói látogatás a legfontosabb. Varsó után Prága következik és Prága után Belgrád s aztán valószínűleg — Róma.

Sir Simon tettek Rómában. A Reuter-ügynökség azonban úgy tudja, hogy az udvariassági látogatást tulajdonképpen Mussolininak kellene visszaadnia, Suvich útja tehát nem annyira udvariasság, mint inkább komoly politikai. Az nem is lehet vitás, hogy Suvich-nak a római hármass egyezményről kell pontos beszámolót adnia az angol külügyminisztériumban. A római források is azt jelentik, hogy Mussolini súlyt helyez arra: Anglia tisztán lássa az ő tervét és közép-európai célkitűzéseit. Az angol külügyminisztériumban erről a kérdésről vita lesz majd s aztán hosszas tanácskozás is. Mussolini erősen hiszi, hogy sikerül az angol kormányt feltétel nélkül a maga álláspontjára hódítani. Suvich látogatása aztán csak előkészíti Dollfuss londoni útját. Ez már a következő lépés lesz Mussolini tervezetében s Dollfuss látogatása valóban fontos dolog, hiszen nem lehet vitás, hogy az egész kérdésben Angliát első sorban az osztrák-ügy elintézése érdekli.

Igy látja valahogyan a dolgokat az Echo de Paris is, mindössze az időpontokkal nincs egészen tisztában. A franciapap szerint ugyanis Dollfuss már április 15-én Londonba utazik, hogy folytassa azokat a tárgyalásokat, amiket Suvich már előkészített. Sir Simonnal és MacDonald miniszterelnökkel. A római jelentés természetesen hitelesebb s így Dollfuss valószínűleg nem utazik már 16-án, csak a hónap végén, Suvich londoni látogatása és tárgyalásai után.

BARTHO

Legújabb rendelet szerinti:

Csak szeptember elsejétől kell beírni a háztartási alkalmazottakat a betegsegélyzőbe

Brassó, április 5.

Az új társadalombiztosító törvény rendelkezése értelmében — amint azt már többször jeleztük — április 1-től kezdődő leg a háztartási alkalmazottakat, tehát a cselédeket és inasokat is be kell írni a betegsegélyzőbe. Az erre vonatkozó intézkedések sok helyen már meg is történtek. A törvény végrehajtásában most újabb fordulat állott be: a társadalombiztosító bukaresti központi rendeletet küldött a kerületi társadalombiztosítókhöz, mely szerint a háztartási alkalmazottak beíratási határidejét ápr. 1-ről elhalasztotta szeptember 1-re. A központi társadalombiztosító rendelkezését az előkészítő munkálatok késedelmé kényszerítette ki.

Hitler újra bizonygatja békés szándékait

Kijelentette egy amerikai újságírónak, hogy alkudni nem hajlandó, de bármikor kész a személyes, fértias tárgyalásokra

Berlin, április 5.

Az Európában most nagyon sűrűn megforduló német újságírók egyikét, Lochner-t, több amerikai nagy lap megbízott utazó újságíróját, Hitler német kancellár is fogadta és nyilatkozatot is adott neki.

Hitler az amerikai újságíró előtt is erősen hangoztatta, hogy hiva a békének s nagyon szeretné, ha a mutatkozó ellentéteket személyes, fértias megbeszéléseken lehetne kiküszöbölni.

— Bármely idegen hatalom képviselője látja, — mondotta Hitler, — ha velem tárgyal, hogy őszinte vagyok s ha Németország követeléseit megszabom, nem beszélek olyan sokról, hogy abból még engedhessek is. Feltételeim olyanok, hogy azokból engedni már nem lehet, azok mellett ki kell tartanom. Így például 300 ezer emberben állapítottam meg az elkerülhetetlenül szükséges német haderő szá-

mát. Ilyen „igényesség” mellett senki sem kívánhatja tőlem, hogy alkudjak a 250 ezerig lefelé. Németország szavát és aláírását biztonságga akarja érvényesíteni. Semmi körülmények között nem vehetem alá magam és Németországot parancsnokságnak. Amit teszek azt nyíltan teszem és sohasem gondolok arra, hogy titokban fegyverkezzen.

A leszerelésről szólva kijelentette Hitler, hogy nála aligha örvendhetne valaki jobban a leszerelésnek. Valóban nagyon jó volna, ha a világ leszerelne és újra áldásos célok szolgálata alá állhatna s minden nemzet munkát tudna adni a munkátlanoknak. Mint államférfi azonban, nem nyugodhatik bele Németország kiszolgáltatottságába. Németországnak ragaszkodnia kell a megfelelő haderőhöz, mert hisz az elhárító-háború lehetőségében s tudja, hogy esetleg védenie kell magát, hogy ezzel nagyobb vércátásoknak vegye elejét.

A belügyminiszter megtiltotta, hogy Nagyvárad városa csökkentse a rendőrség létszámát

100 rendőri akart a város elbocsáítani

Nagyvárad, április 5. Nagyvárad város vezetősége már régebben terveztette 100 rendőri elbocsátását, mert a városvezetők véleménye szerint a rendőrség azelőtt nagy terhet ró a városi költségvetésre, mint a kevesebb számú személyzet is el tudná látni a városi rendőrségi szolgálatot. A 100 rendőri elbocsátásának ügye mindeközben nem jutott túl, mert a város szándékát a belügyminisztérium határozottan ellenezte. A napokban ismét előtérbe került a rendőrségi „leépítések” kérdése, de a tervnek ez alkalommal is utját vágta lamandi belügyminiszter, aki szerdán délelőtti táviratot intézett a nagyvárad városi vezetésére. A táviratban határozottan követeli, hogy a rendőrséget teljes létszámban ezután is tartsa meg a város.

Jó, jó, rendben van, a belügyminiszter szerint a közrend megköveteli ezt a rendőrségi létszámot.

De ha a városnak még sincs rá pénze?

Kinában lefordult a töltésről a teljes sebességgel rohanó nemzetközi expresszvonat

30 halott, rengeteg sebesült

Peking, április 5. Chalgam város közelében kisiklott a teljes sebességgel rohanó keleti expressz. A szerelvény összes kocsjai lefordultak a sínekről és összetörték.

A szerencsétlenségnek 30 halott és rengeteg sebesült áldozata van.

A kisiklás okát, még nem lehetett megállapítani, de valószínűnek tartják azt, hogy a halálos katasztrófát bűnös kezek munkája idézte elő.

NINCS KEGYELEM:

Insullt teherhajón szállítják Amerikába

Sztambul, április 5. Jelentette a B. L., hogy Insullt, a közzétett amerikai pénznagyságot, török földön elfogták és a török törvényszék már döntött is ügyében, amennyiben az Egyesült Államoknak való kiadatását rendelték el.

Insull a törvényszék ítélete ellen fellebbezést jelentett be. A fellebbezést, a legújabb jelentések szerint elutasították. Így aztán most már bizonyos, hogy Insull nem kerülheti el sorsát. A letört pénznagyságot április közepe felé teherhajón szállítják Amerikába.

Antirevizio tagsági díjjal

Okvetlenül muszáj a jó hivatalnoknak politizálni

Kolozspár, április 5. Élénk szöveg tárgya Kolozsvárt az a különös eset, amely tegnap este a vasúti pályán történt. A műhely színe a munkaidő befejezését jelezte és a munkások nagy csoportokban távoztak. A kapunál Ostrogovici mérnök, a kolozsvári műhely főnöke állott. Maga köré gyűjtötte a munkásokat. Rövid beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy minden jó románnak kötelessége belépni az antirevizionista egyesületbe. Ugyanakkor nyomban felszólította a munkásokat, hogy írják alá

a belépési nyilatkozatokat. Lényegében a következőket tartalmazta ez a nyilatkozat:

— Alulírott rokonszenvezek az antirevizionizmus eszméjével és belépek az antirevizionista egyesületbe.

A mérnök még bejelentette, hogy a belépési díj 5 lej, a havi tagsági díj 12 lej és ezt az összeget a vasúti leírás alapján a munkabérekből. Ostrogovici műhelyfőnök külön hangsúlyozta, hogy mindenkinek saját érdekében „ajánlja” a belépést.

Jó, jó, de minek a tagsági díj?

Ejjel is tárgyalják már a színejai merényletpőrt

Számos tartalékos tábornok vette védelmébe Cantacuzino-Granicerul

Bukarest, április 5. Akárcsak a parlament ülésének a konverzió miatt, a színejai orgyilkosság pörének tárgyalása is gyorsított tempóban folyik, hogy a hadbírók még a pénteken kezdődő húsvéti hivatali szünet előtt meghozhassa nagy érdek-lődéssel várt ítéletét. Itt is áttértek az éjjeli tárgyalásra.

A hadbírók már kedden is három ülést tartott. A harmadik ülés este 9 óra tájban kezdődött s éjjelkor fejeződött be. Lupascu és Butunoiu tartalékos tábornokok tartottak védőbeszédet Zizi Cantacuzino-Granicerul tábornok mellett, méltatva katonai képességeit és eredményeit.

A szerda délelőtti ülésen szintén tábornokok beszéltek. Elsőnek Catoiu tábornok, hivatalból kirendelt védő, majd Odobescu tábornok. Ők is védelmébe vették tábornok-bajtársaikat, akikről szerintük nem tételezhető fel, hogy az államrend elleni összeesküvésben részt vettek volna. A két tábornok-védő után Sturza és Radulescu-Mehedinti ügyvédek bizonygatták védelmeik ártatlanságát.

A délutáni tárgyaláson véget értek a védőbeszédok. Szerdán is tartottak éjjeli ülést, amelyen a két vádbiztos válaszolt a védelemnek.

Csütörtökön délelőtti a vádlottak az utolsó szó jogán lehetőséget kapnak, hogy maguk is védekezzenek, a hadbírók pedig ezután, minden valószínűség szerint estére meghozza és kihirdeti ítéletét. A nagy pör tehát, illetőleg ennek első fejezete összesen tizenhat napi tárgyalás után, lezárul.

A HONAP KÖZEPÉN ÍTELKEZIK A HADBÍRÓSÁG ZELEA-CODREANU REJTEGETŐJE FÖLÖTT

A bukaresti II. hadtest katonai ügyészége tegnap vád alá helyezte Zavoianu Stefan tartalékos ezredes, aki — mint ismeretes — január, február és március hónapok folyamán lakásán rejtgette a hatóságilag körözött Zelea-Codreanu Corneli és Szilágyi Viktor vasgárdistát. A tartalékos ezredes fölött, akit büntetéseket rejtgetésével vádolnak, április 16-án ítélik a bukaresti hadbírók.

Szeplőt, májfoltot két hét alatt elmulaszt, észrevétlenül hámlaszt a „FLOREAL” 2-es számú krém!

1 tégely ára 40 lej.

Vezérképviselő: Drogueria „CENTRALA” Oradea

Repülőszerencsétlenség áldozata lett Martin francia ellentengernagy

A zuhanó gépbe akadt az ejtőernyője s ez okozta a halálos szerencsétlenséget

Páris, április 5. A Szajna-mentén fekvő Ablon község közelében súlyos repülőszerencsétlenség történt, amely Martin francia ellentengernagy életét követelte áldozatul.

A tengernagy, a gépész és két repülőaltiszt kíséretében kedden délelőtti a Szajna vizéről felszállott egy hidroplánon. A levegőben, de nem nagy magasságban, a repülőgépet motor-hiba érte. A gépész és a két repülőaltiszt ejtőernyőkkel kiugrottak a gépből. Mindhármán a Szajnába estek, ahonnan kiestek a partra. Követni akarta őket az ellentengernagy is.

A zuhanó gépbe azonban a kiugráskor beleakadt a már zuhanó gépbe, amely magával rántotta a használhatatlanná vált ejtőernyőt és a hozzákötözött ellentengernagyot.

A lezuhanó gép is a Szajnába esett. Martin ellentengernagy talán megmenekülhetett volna, ha meg tud szabadulni az ejtőernyőtől. Ez azonban nem sikerült, így a vízbe zuhanó gép súlyával magával vont és valószínűleg a vízbe fojtotta a szerencsétlen embert.

A súlyos szerencsétlenség nagy részvétet váltott ki Párisban.

Bukarest és Temesvár között rövidesen megindul a légi közlekedés

Bukarest, április 5. A Bukarest—Temesvár városok között tervezett légi közlekedés megvalósítására az utóbbi napok folyamán jelentős lépések történtek.

Bukarest főváros ideiglenes bizottsága

ugyanis elhatározta, hogy a légi közlekedés lebonyolításához szükséges 3 gép közül az egyiknek a beszerzési költségeit fedezi. A másik két gép beszerzését Temesvár városa és az A. R. P. A., a román légiközlekedési szövetség vállalta el.

Oroszország csak végszükség esetén lép be a Népszövetségbe, de akkor is súlyos kikötései lesznek

Moszkva, április 5.

Az utóbbi időben egyre több külföldi sajtóiroda terjesztette azt a hírt, hogy az egyre melegebbé váló orosz-francia kapcsolatok következményeképpen rövidesen Szovjetország is belép a Népszövetségbe, mert erősíteni kívánja ott a francia befolyást.

Ezekre a hírekre, vagy inkább híresztelésekre való hivatkozással most illetékes helyekre hivatkozó moszkvai jelentés azt közli, hogy

a Szovjetszövetségnek a Népszövetségbe való belépése még nem időszerű. Moszkva nem utasítja ugyan vissza a belépés gondolatát, a végrehajtást azonban csak akkor tartja szükségesnek, ha olyan fontos külpolitikai események kerülnek

napirendre, amelyek a belépést szükségessé teszik kifejezetten azért, hogy a veszélyeztetett békét a belépés, illetve közbelépés megmentse.

A Szovjetkormány azonban még ebben az esetben is kikötésekhez ragaszkodik. Kikötése lesz az, hogy helyet kapjon az állandó tanácsban és biztosítékokat kell arra vonatkozólag is, hogy a Szovjet belügyeire az európai államok a Népszövetségben keresztül sem avatkoznak bele.

— Kezdődő ütérelmeszesedésnél reggel ágyomorra egy pohár természetes „Perenc József” keserűvizet úgy az alhosi pangást, mint az emésztés renyheségét megszüntet, a rekesztizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli.

A bécsi rendőrség elfogta a kolozsvári rémet

Letartóztatták Hadzsi Murad albán cukorkaárust, akit a kolozsvári rendőrség háromrendbeli gyilkossággal gyanúsít

Kolozspár, április 5.

A bécsi rendőrség szűkszavú táviratban közölte a kolozsvári rendőrséggel:

„Razzián elfogtuk a gyilkossági kísérlettel gyanúsított Hadzsi Murad cukorkaárust...”

A kolozsvári rendőrségen nagy izgalmat keltett a távirat, mert a jelentésnek a következő előzményei vannak:

*

Két évvel ezelőtti rejtélyes gyilkossági sorozat tartotta rémületben Kolozsvárt. Meggyilkoltak és kiraboltak egy török cukorkaárust... pár héttel később több készszerűséggel megölték egy perditát... páratlan kegyetlenséggel végeztek egy tizenegy éves fiúcskával... „az ismeretlen kolozsvári rémről” suttogtak már és a rendőrség nyomozása teljesen eredménytelen maradt. Már úgy látszott, hogy sohasem derül

fény a rejtélyre, mikor pár hónappal ezelőtt szóról-szóra szinte azonos körülmények között megismétlődött a két év előtti perditagyilkosság. Ezuttal mint nem sikerült gyilkossági kísérlet. Lakatos Rozsán Florika csak csoda árán gyógyult meg az azokból az életveszélyes sebekből, melyeket az ismeretlen merénylet ejtett rajta. A rendőrség megállapította, hogy a merénylet Hadzsi Murad albániai török cukorkaárussal azonos, aki még aznap éjjel albán utlevelével külföldre szökött. A körözövelé következményeképpen tartóztatták le most Bécsben.

A kolozsvári rendőrség alapos gyanúok alapján azt hiszi, hogy Hadzsi Murad személyében megtalálta a többi gyilkosság tettesét is. A kolozsvári rendőrség nyomban intézkedett, hogy a bécsi rendőrség foglyát a legrövidebb diplomáciai úton adják ki.

HIREK

Igazuk van a törpéknek

Liliput megmozdult.

A világ törpéi, akik testi arányaikhoz mért szerénységgel idáig még sohasem szóltak bele az óriások dolgaiba és nem hallatták hangjukat a saját házi ügyeikben sem, végre kiléptek évezredek passzivitásukból. Liliput polgárai és polgárnői Párisban megalakították a Törpék Unió-ját és elhatározták, hogy ennek az évnek az üzenetét világkongresszusra gyűlnek egybe Budapesten. Az Unió elnöke, Etienne Deviele ur, aki kilencvennyolc centiméter magasságával, a legtökéletesebben fejlett törpék közé tartozik, az egyik francia lapban nyilatkozott és ennek kapcsán kijelentette, hogy az Unió egyetlen feladata az emberiség, vagyis az óriás szabású ember részvétlenségének a leküzdése. A törpék a legélesebben tiltakoznak az ellen, hogy ugyanolyan elbánás alá vonják továbbra is őket, mint a — felnőtteket. Nehézmenyezik, hogy villamoson, autóbusszon, vasúton, moziban és színházban teljes áru jegyet kell váltaniuk, míg a náluk jóval magasabb, testesebb, súlyra is nehezebb iskolásgyerekek mindenütt félárat fizetnek. Követelik, hogy valamennyi állam építsen törpéi számára megfelelő házat, mert a mostani épületekben, szobákban, ágyakban valószínűleg elvesznek. Az újítót nem tudják kinyitni, mert nem érik el a kilincset, az asztal pereme egyvonalon esik a fejük tetejével, a fürdőkádakba pedig csak kötélhágasó segítségével tudnak bemászni. A járművekről nem is beszélnek. A törpe, még a legmagasabb is, csak négykézláb tud fölvergődni a villamosra, vonatra pedig minden esetben a kalauzoknak kell felhajtaniuk őket. Olyan házban, ahol nem működik lift, a legedzetlenebb és legügyesebb törpék is félórás kemény küzdelembe kerül, amíg föltornázza magát a második emeletre. Kegyetlen próbára teszik őket az evészközök is. Egy bécsi szelét földarabolásához, akármilyen szűken mérí is az adagot a vendéglős, legalább három izmos törpe szükséges. A nyelvük még így is kílóg a számukra félmásás kések és villák emelgetésével. A hordó nagyságu poharakból, hiába rojgák két kézzel, fele folyadék minden esetben a gallérjuk alá ömlik. W. M. Johnny amerikai liliputi, a törpék büszkesége most januárban pillanatnyi elvakultságában félkézzel akart a szájához vinni egy teli söröskriglit. A szerencsétlen sörvet kapott és kórházi műasztalon lehetett ki fektet.

Imígyen beszél Etienne Deviele ur. Mondanunk sem kell, hogy minden kijelentésével egyetértünk. Gögös fennhéjázásunkban és kihívó nagyozásunkban valóban megtevedkezünk eddig róluik és pillanatig sem gondoltunk arra, hogy élnek a földön nálunk kisebb — törpék is.

Liliput polgárságának valamennyi követelése jogos, a kormányzatoknak kutya kötelessége, hogy ezeket a jogos kívánságokat teljesítsék. Meg kell gondolnunk, hogy közelről sem vagyunk olyan óriások, mint amilyeneknek a törpék képzelnek bennünket.

— Időjárásjelentés. A budapesti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a hőmérséklet emelkedő tendenciát mutat, az éjszakai fagyveszély is csökken. A hegyeken olvad a hó, keletről enyhe szél, sokhelyütt eső és dara, estefelé kevés köd.

— Kommunista szervezkedést leplezték le Brünneben. Brünneből jelentik: A brünni rendőrség újabb nagyszabású kommunista szervezkedést leplezett le. A rendőrség éppen akkor lepte meg a titkos szervezet tagjait, amikor azok gyűléseztek. Közelebbi adatokat és neveket nem tartalmazó hivatalos jelentés szerint a szervezkedés egész vezérkara a rendőrség kezébe került, továbbá rengeteg lázító tartalmú töpiratot és nyomtatványt foglaltak le.

— Szerencsétlenül járt husvétii zárandokok. Rómából jelentik: Salerno közelében súlyos szerencsétlenség érte a Rómából hazatérő zárandokokat. Vonatjukba, amelyen a husvétii ünnepségek után hazatarttak, beütközött a villám. A zsúfolt vonaton két ember azonnal meghalt, husz súlyosan megsebesült. A husvétii ünnepek utóhangjaként még egy súlyos balesetről számolnak be a tudósítók. Aversánál, Nápoly közelében, a spanyol zárandokokkal telt autóba belerohant egy teljes sebességgel száguldó gépkocsi. Az utasok közül tizenegyen kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek.

— Letartóztatásban a gyergyótekerőpataki ünlőnázadás hat vezetője. Csikszederdáról jelenti tudósítónk: Részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású ünlőnázadásról, amelynek során 21 részeg legény, hazatérve a gyergyószentmiklósi sorozásról, egyik társukon esett jogtalan sérelem miatt megtámadta, leszerelte, majd a sző szoros értelmében szétkergette a gyergyótekerőpataki csendőrséget. Később Bálint Sándor községi bíró is beavatkozott a veszélyes ügybe: ie

akarta fegyverezni a hozzá segítségért folyamodó csendőrséget. A csikszederdai vizsgálóbíró a zendülés hat főkomposát: Gál Józsefet és Ferencet, Péter Györgyöt, Hauffermeier Sándort, Péter Jánost és Bálint Sándort az ügyészségi vizsgálat megállapításai alapján előzetes letartóztatásba helyezte. A többi 16 legény ellen, bár szabadlábra kerültek, szintén folyik az eljárás. A falu és Csikmegye közvéleménye a szomorú eset miatt elsősorban Bálint községi bírót hibáztatja, mint aki a sorozás után maga szolgáltatta fel a legényeket, hogy most aztán igyanak, amennyi csak beléjük fér. A szesz, a részegség ragadta ebbe a kározos virtusba a tekerőpataki legényeket, akik nagy árat fognak fizetni ezért a bírójuk által engedélyezett és előmozdított sorozási dárídóért.

— Tűz ütött ki egy marosmegyei erdőszélen. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A gödemesterházi hatalmas nagy erdőszélen eddig még ismeretlen okokból tűz ütött ki, amely órákon keresztül tombolt és pusztított és csak hosszú idő múltán sikerült teljesen elfojtani. A gödemesterházi elpusztult erdőszélek értéke mintegy kétszáz ezer lejrt tesz ki.

— Új járóbeteg rendelőkét állítanak fel Háromszéken. Sepsiszentgyörgyről jelentik: A megyei egészségügyi bizottság tegnapi gyűlésén állította össze jövő évi költségvetését. A megszokott tételek között öröndetesen állapítható meg, hogy nagyobb összegek szerepelnek a gidófalvi és hidvégi orvosi körök székelylén felállítandó járóbeteg rendelő intézetek építésére. Tekintettel arra, hogy ezen intézmények mellé felépítik a megfelelő orvosi lakásokat is, ezzel egy rég vajdó kérdés nyert kedvező megoldást.

— Ezerötszáz elmebeteg a newyorki tanító között. Óriási feltűnést keltett dr. Emil Altmann, a newyorki iskolák egészségügyi felügyelője, azzal a kijelentéssel, hogy a város harminchatezer főnyi tanítója közül több mint ezerötszáz elme-, vagy idegbanban szenved és hogy a városi hatóságok a betegeket nem részesítik az őket megillető támogatásban.

— Öngyilkos aggasztán. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Florea Alexandru hetvenéves mezőpagocsa gazda, aki már hosszabb idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, a husvétii ünnepek alkalmával öngyilkosságra határozta el magát. Rokonainál a ház csúcsjében felakasztotta magát egy gerendára és mire megtalálták, halott volt. Temetésére megadta az ügyészség az engedélyt.

ABLAK

Manapság sokat beszélnek sterilizációról, eugenikáról, szebb, egészségesebb, erőteljesebb faj kilyensztéséről. Ez azonban mind csak elmélet, tudósok és fantaszták álma. Az emberiség megértett az általános választójogra, az iskolakötelezettségre, de a szépségre nem ért meg. Tessék végigmenni a korzón, meggyőződhet róla, hogy a szépség kinos feltűnést kelt. A tökéletes alakú, gyönyörű arcú nők úgy viselik a szépségüket, mint valami szegénybéllyeget. Zavart tekintetük állandóan bocsánatért és irgalomért esdekel: Ők igazán nem hibásak a dologban, ők nem tehetnek róla, ők szívesen volna csunyak és közönségesek, még egy kis ideig nézzék el nekik a szépségüket, igérk, hogy sürgősen megjavulnak. A legtöbb szép nő lelkileg még nem nőtt bele a szépségébe, úgy viseli gyönyörű külsejét, mint a nagynénje ruháját. Amerré megy, az emberek hirtelen elhallgatnak és megütközve néznek rá, vakmerőségnek, kihívásnak, botrányosnak tartják a szépségét. A szép nők előbb-utóbb áldozatai lesznek. Annyi gonosz tekintetet látnak maguk körül, annyi gyűlölködő pillantást, hogy lassanként maguk is megkeményednek. Minden mozdulatuk elhárító, minden szemrebbenésük tiltakozó lesz. Megannyi trónfosztott királynő, aki szenved a csöcselék fizikai jelenlététől. Vannak szép nők, akiket a külsejük a nyomorba, az öngyilkosságra kerget. Gyárban, irodában csak a csunya nők számíthatnak tartós állásra, nyugdíjra és gondtalan öregsgre. A szép nők ellen mindenki összefog. Visszafojtott, lappangó botrányok parázslanak körülöttük. A botrány előbb-utóbb kitör. Bécsben, Párisban a bíróság nem jelentéktelen részben olyan pereket tárgyal, melyekben a nő szépségének ártatlan áldozata. Egy tündöklően szép bécsi gépirónő a főnök feleségének a kívánságára elbocsátottak állásából, mert a dekoltéja felháborítóan tökéletes volt. Egy másikat azért küldtek el, mert a cégvezető folyton neki diktált. Az eugenika szép tudomány, de a csunya embereknek van eszük és nem hagyják magukat. Egyelőre ők vannak többségben.

Kétszeres jutalom a veszélyes vasutállomások személyzetének

Bukarest, április 5.

A vasut vezérigazgatósága elrendelte, hogy azoknak az állomásoknak a személyzete, amelyek különösen nehéz és felelősségteljes a szolgálat, kétszeres jutalmat kapjon. A személyzet megválogatása és a rendkívüli figyelmet igénybevevő munka megjutalmazása érdekében az alább felsorolt állomások főnökei, forgalmi hivatalnokai, távirásztai és változórei kétszeres jutalmat (primát) kapnak április 1.-jétől kezdve:

Balota, Barnova, Ciumani, Dunarea, Ovidiu, Posada, a Predeal és Felsőtömös közötti 116 sz. jelzőállomás, Felsőtömös,

Alsótömös és Valea Largă.

Ezek az állomások a legveszélyesebbek s így a leglelkiesmeretesebb szolgálatot követelik meg.

Azok a forgalmi felügyelőségek, amelyeknek hatáskörébe ezek az állomások tartoznak, kötelesek szemlélteni ezt a kiváltságot s gondoskodni arról, hogy azok személyzete válogatott legyen. Akik ez állomások személyzetéből gyengéknek vagy tehetetleneknek bizonyulnak s következésképpen méltatlanoknak erre a kivételes jutalomra, azonnal leváltandók feltétlenül megbízható tisztviselőkkel.

ODOLO SZÁJVIZ

keltős célt szolgál:

1. Épségben tartja a fogakat és a száját;
2. Védi az egész szervezetet, mert megöli a szájban a baktériumokat.

Még a legegészségesebb ember sem kerülheti el mindig és teljesen, hogy szája ne legyen kellemetlen szagú, akár azért, mert dohányozott, vagy olyan ételt evett, amely kellemetlen szaga, esetenként okból. Ennek legbiztosabb megítélhet, ha száját Odol-szájjal rendszeresen öblögeti.

Ezen okok miatt használnak az intellektuális, a felsőbb társadalmi réteghez tartozók túlnyomóan Odol szájját. Mert az intelligens ember tudja, mennyire fontos az egészséges száj, mert a száj a kapu a tüdőhöz és a gyomorhoz. Az Odol szájjal egyesített erőteljes és mégis illő esszenciák, amelyek ízét oly kellemessé teszik, hatásukban messze túlmennek csak a fogak tisztításán. Desinficiálják a foghúst, az ínyt a nyelvet, mandulákat és a garatot, biztos védelmet nyújtanak mindenféle bacillussal szemben, amelyek a tüdőbe és a gyomorba akarnak hatolni.

Szájsav az az ellenség, amely a fogakat lassan szétrombolja.

Az Odol szájjal megakadályozza a szájsav képződését alkalikus hatása folytán.

Óriási tűzvész pusztított Nagyszöllősen

Nagyszöllős, április 5.

Nagyszöllős mezővárosában kedden az esti órákban hatalmas tűzkatasztrófa pusztított. A tűz egy készruhaáraktárban keletkezett és elhamvasztotta csakhamar a városi színház, valamint a református egyház épületeit és több más lakóházat is.

A tűz eloltását rendkívül megnehezítette az is, hogy ismeretlen tettesek, akik valószínűleg azonosak a gyújtogatókkal,

megrongálták a vízcseppeket, úgyhogy a tűzoltók nem használhatták azokat.

A rendőrség erőfeszítéssel nyomozást indított a tettesek elfogatására.

— Fináncoknak adták ki magukat a marosmegyei szélhámosok. Marosvásárhelyről jelentik: Érdekes és a mai viszonyokra mindenképpen jellemző szélhámosok fedezték fel a csendőrhátóságok Marosmegyében. Néhány hét óta egy „finánckülönítmény” járta be a marosmenti falvakat és a „fináncok” majdnem mindegyik gazda házában házkutatást tartottak, feketeszesz vagy lebélyegzetlen öngyújtó után kutattak. Azokon a helyeken, ahol a házkutatás eredménnyel járt, az ötletes falusi szélhámosok nem vettek fel jegyzőkönyvet, hanem párszáz lejlet hagyták magukat megvesztegetni. Most, hetek múltán, miután az al-fináncgárda végig bűrsárgolta a marosmegyei községeket, derült ki, hogy „a finánckülönítmény” tagjai, egytől-egyig szélhámosok, akik valahonnan finánc-ruhákat szereztek és azokba beöltöztek és így végigrémítették a marosmenti községek lakosságát. A marosmenti csendőrpáncsnokságra kísérték be az al-fináncokat, névszerint Hegedűs Istvánt, Király Ferencet, Kibén Albertet, Dobos Györgyöt, mindnyájan székelykaáli lakosokat, akik az ötletes szélhámosokért valószínűleg pár havi fogházzal fognak bünhődni. A marosvásárhelyi ügyészség, amelynek átadták őket megindította ellenük az eljárást.

LÁSSUK BUKAREST MAGYARJAIT!

SZERKESZTETTE:
HUSZÁR EMIL

Magyarok bus ünnepe Bukarestben

Fázósan összehúzódnak a boulevard ünnepi találkahelyén és fogvacogással kísérik az egyik akasztófahumoros székelly atyafi nótáját:

— Csak tavasz ne lenne soha...

Minnek is nekik a tavasz? Az ilyen család tavasz... Leccsábitotta róluk az utolsó meleg kabátronsot és a „Taica Lázaron” (őcskapiac) kicseréltette a hagyományos ünnepi bor és kalács utánzatával.

Néhány román munkátestvér talán kárörvendően viccelődik:

— Hát husvét ez a tettek? Karácsony, nagybőjti hangulattal. Majd egy hét múlva. Az aztán az igazi husvét, ha mosolyog a nap. Hiába, mégis csak mi vagyunk az igazhitűek.

Ezek is idegenek. Erdélyiek. Boangyenok. De románok. Ők is az erdélyi nyomor elől menekültek. Nekik se megy jobban, mint székelly testvéreiknek.

De nekik egy héttel később van a husvétjuk. Mikor majd egész Bukarest ünnepe. Már akinek van mit és mivel ünnepelni.

Nekik megvan ez az előnyük.

GYÁSZOLÓ ÜNNEPELŐK

Vasárnap még ment valahogyan. Ez mégis csak ünnep volt. De hétfőn, másodnapján már egész szomorú képet mutat a bukaresti magyar husvét.

Az idő még mogorvább, mint vasárnap. Hópegyhék lebegnek a süvítő szélben.

A boulevardról már eltűntek az ünnepelő magyarok. Akik ma itt korzóznak, azok kényszerből ünnepelnek. Inkább gyászolók. A munka után gyászolnak.

A bukaresti magyarok szellemi táplálója, a közismert újságos Incze, szomorúan gyűjti össze rikkancsait. Nagyon passzív mérleg:

Alig egy Tolnai, két Színházi Élet, négy krajcáros regény és valamivel jobbacskán a napilapok.

Ilyen keveset még nem olvastak husvétkor a magyarok.

AZ EMBER TRAGÉDIAJA

És még csak nem is mulattak.

Karácsonykor minden villanyoszlopon díszlett egy-egy magyar műsor. Igaz, hogy botrányos magyarsággal szerkesztve, de volt valami. Minden külvárosban két-három tánc, bál és teadélután valamilyen előadással egybekötve.

Egyetlen magyar előadás volt husvétkor Bukarestben. De ennek a rendezői aztán magasba repültek. Nem hagyták lennébb Madách Imre „Ember Tragédiájánál.” A Barascheum szűk színpadán adták elő a „Bukaresti Magyar Műkedvelő Színpad” tagjai a világsikert aratott drámát, a magyar irodalom gyöngyét.

Bécsben a legjobb osztrák színészek és rendezők a „világ színházfővárosának” legnagyobb és technikailag legtökéletesebb színpadán hónapokig készültek elő a magyar „Faust” előadására és iskolagyerekeként drukoltak a premier előtt. A bukaresti nemzeti színház már évek óta tervbevette az „Ember Tragédiájának” előadását Goga Octávián harminc évig készült fordításában és még mindig nem mer nekifogni, mert nem tartja elég tökéletesnek színpadának technikáját.

És ime, Bukarestnek egyik magyar műkedvelő csoportja alig néhány heti próbálgatás után előállt vele egy — nem tudom pontosan megjelölni — hányadrendű színpadon.

Ne értsen félre bennünket Kárpáti Géza műkedvelő csoportja. Mi nem kicsinyeljük őket. Mi nem akarjuk kedvüket szegni a merész vállalkozásoktól. Ők erejükhez képest a legjobbat adták.

De mégis, pont az Ember Tragédiája! Amelyre oly áhitattal tekintenek a román színpad nagyjai. És nem mernek avatatlán kézzel hozzányulni.

Hát fatálisan szegényes viszonyaink között nem találtak egyebet a rendkívül gazdag magyar dráma, vígjáték, népszínmű és operett-irodalomban?

Hát nincs nekünk egvőb dicsekedni valónk, mint az „Ember Tragédiája”?

Hát olyan szegények vagyunk, hogy a szárnypróbálgatásoknál már a legjavunkat kell kockára vetniünk?

REMÉNYTELEN NAGYPÉNTÉK

És ha már a magyar Tháliánát tartunk, emlékezzünk meg mégegyszer az annyiszor eltemetett, feltámadt és újból csak tragikus körülmények között elhunyt bukaresti magyar professzionális színházról.

Az utolsó bukaresti „Lássuk”-ban is színházi nekrológot írtunk. A nagybőjti utolsó heteiben az élethez makacsul ragaszkodó bolgár csodagyermek újból feltámadt. De háromnapos vergődés után megint csak kiszenvedett. És husvétkor nem volt feltámadása.

Vajjon lesz-e még valaha?

Beszélő számok:

Magyarok a bukaresti rendőrség statisztikájában

Az 1933. évben a román fővárosban tartóztatott bűnözők, nemzetiségek szerint:

Gyilkosok és betörők:

Román 280, magyar 24, orosz 3, bulgár 2, zsidó 4, német 1.

Más bűnözők:

Román 12.579, magyar 1378, zsidó 1467, bulgár 697, orosz 228, német 67, más nemzetiségek 250.

Megemlítendő, hogy az itt szereplő zsidóknak 75 százaléka erdélyi származású és magyarajku.

Háztartási alkalmazottak:
(összesen 12.975)

Román 9883, magyar 2535, szász 175, örmény 1, német 143, cseh 19, szerb 15, lengyel 10, orosz 110, francia 9, olasz 7, osztrák 32 görög 7, bulgár 7, török 3, zsidó 10, más nemzetiség 11.

A kocsisok, mindenese, szakácsnők és szobalányok rovatában a románság és magyarság számaránya a következő:

A közönség nagyon hitetlen. És a bukaresti flasztert koptató Erdélyi színek is.

Ugyáltszik, Bukarestnek nem kell állandó magyar színház. Vagy legalább is nem úgy, ahogy eddig csinálták.

Krózus, mecénás és hozzáértő legyen az, aki bírja...

Román 9598, magyar 2493.

A többi nemzetiségek itt alig jönnek számba. Viszont a vezetőhelyet foglalják el (különösen a szászok) a nevelőnők rovatában

A prostitúció:

A városi orvosok megvizsgáltak 3116 esetet. Ezek közül jóval több mint 2000 volt a magyar nők száma.

Magánorvosoknál 420 prostituált közül 350—380 magyarajku nő kezeltette magát.

Kórházakba internáltak 496 prostituáltat. Köztük 250 magyart.

Hazatoloncoltak 1117-et. Ezek közül alig 300 volt a nem magyarok száma.

Tessék kiszámítani Románia magyar lakosságának számarányát és a főváros fertőjének meg szolganépének magyar százalékát

Ijesztő számok.

Kisebbségi kálvária és Erdély gazdasági tükre számokban.

A klubok klubja

Ha három német találkozik valahol a szétszóródásban, azonnal együletet alapít.

A magyarok tovább mennek.

Ha két székelly atyafi egymásra buk-

kan Bukarestben, akkor három egymásnak konkurráló politikai, művészi és társadalmi egyesületet alapít.

A hivatalos egyházi jellegű egyesületeken kívül megszámlálhatatlan azon

Április 5 én, csütörtökön jelenik meg

HÉTI SÁNDOR

AZ EZERELEGYEDIK BÁBEL

cimű regénye.

A j a n d é k r e g é n y ü n k e t minden előfizetőnk és olvasónk megkaphatja a helyi megbízottaknál vagy a brassói, illetve bukaresti fiókkiadóhivatalunkban. —

A REGÉNY KEZELÉSI KÖLTSÉGE 4— LEJ

LEGJOBB
ARCSZÉPÍTŐ

Dr. BIRÓ FÉLE

ELTÜNTETI
A SZEPLŐT,
KISIMITJA A
RÁNCOKAT.

ARA CSAK 35 LEI

KÉRJE MINDEN SZAKÜZLETBEN

kül- és belvárosi magyar alakulatok száma, amelynek létezéséről az 5—10 tagján kívül tud valaki.

Bálok, majálisok, szüreti multságok, kirándulások, műkedvelő előadások és egyéb akciók rendezésével kapcsolatban az ember uton utfélen találkozik ilyen ismeretlen nevekkal:

„Csiki legényegylet”, „Magyar Barcsaság”, „Hosszafalusi kalácsa”, „Csángó népegylet”, „Székely műkedvelő-kör”, „Obori magyarok egyesülete”, „Karcfalvai Kaszinó”, „Biharmegyei Magyar Társulat” stb.

Ezekhez aztán hozzájárul még a „bukaresti” jelző és ez aztán „Bukaresti Magyar Társadalmi Élet”.

Ezek a többnyire lokálpatriotizmuson alapuló magyar „klubok” kivétel nélkül olyan szegények, mind a templom tagjai. Se termük, se anyagi alapjuk. És tagjaik erkölcsi kapcsolatai is csak annyiból állnak, hogy ismerik egymást és néha összeülnek mulatni.

Most egy akció indult az összes székelly nélküli bukaresti magyar egyesületek egységesítésére. A közismert „kicsi Klein”, a hajdani „Bukaresti Magyar Népkör” volt titkárja végigháza a magyarok lakta tanyákat és összeírja mindazokat a fiatal magyar egyesületeket, amelyeknek nincsen saját helyiségük és amelyek nem tartoznak valamelyik bukaresti magyar egyház kebelébe.

Eddig már van több mint egy tucat ilyen egyesületnek a hozzájárulása. Már kivettek egy nagy közös helyiséget a város belsejében (Str. Popa Totu 26), és május 1-én megnyílik a bukaresti magyar klubok központi klubja.

Térdhajlások a meggyilkolt gyilkos kalapja előtt

Napokig bámulták és tolongtak előtte a Calea Victoriein. Ott tündökölt az Alcaley könyvkereskedés előkelő kirakatában.

Szép, vadonatúj kalap volt. Külföldi mintájú. Biztos külföldről jött Popovici képviselő gyilkosa. Már meg volt oldva a rejtély: Stavisky-ügy.

De azért a közönség tovább csuszkaált a rejtélyes gyilkos kalapja előtt. Sokan tiszteletteljesen kalapot emeltek neki. Az „elvbeli” csupaszfejük meg azt gondolták, hogy most könnyen lehetne kalaphoz jutni. Csak jelentkezni kell az ügyészségen és azt mondani:

— Kérem, az a kalap az enyém.

És rögtön odaadják. Csak ülni kell érte vagy egy-két évtizedet.

Mások meg a nyomravezető kitűzőt díjára áhítoztak. És az ügyészségen százával jelentkeztek a szerencsétpróbálók. Hogy ők már találkoztak olyan emberrel, aki ilyen kalapot viselt. Hájas csontváz volt, finom, előkelő, tetves rongyokkal takarva, minden nyelven egyformán beszélt és folyton csak némán tekintett rá (a nyomravezetőre) mikor egyszer koromsötét éjszakában tündökölni látta kalaptalan fejebuját.

A jelentkezők közül számos volt a magyar is. Különösen soffőrök. Ők sokszor szállítottak már ilyen kalapu vendéget. Az egyik arra is emlékezett, hogy egyszer a képviselőház előtt ült be a kocsi-jába egy gyanus kinézésű ur, akinek sötétén villogott a szeme a titokzatos kalap alatt.

És ennek talán igaza volt.

Mert háromhetes nyomozás után a rendőrség kisütötte, hogy a kalap tulajdonosa maga az áldozat, — Popovici Özséb országgyűlési képviselő.

GÁBOR ISTVÁN:

MARGÓ

Serocold Skeels tréfái

Serocold Skeels új név. Ezennel van szerencsém önöknek bemutatni.

Feltűnt! Hogy honnan, senki sem tudja, csak itt van. Csak ép, hogy megjelent, de már mozgat. Irányít, tárgyal, közvetít, beszél. Tehát föltétlenül valaki. Nevetség-e, vagy komoly?! Súlyos probléma ez egy politikusnál, aki csak most tűnt föl. Komoly-e a politika, vagy nevetség?! Ennek a nehéz kérdésnek a függvénye a politikában szerepelni vágyó ember komoly, vagy komolytalan elbírálása is. Sir Oswald Mosley ellen lépett fel. — Nem komoly ember. — Ezt mondotta Serocold Skeels, Mosley-ről. És ez a megállapítás annál fölöslegesebb volt, mert Mosley urat, valóban senkisémet vette komolyan Angliában.

Általában az angol föld, szikes talaj a feketéinges nemzetiszocialistáknak! Ezen a földön nem lehet elvetni a gyűlölet magvait. A talaj kiszikkadt és terméketlen az ilyen megmozdulásokkal szemben.

Mosley urat tehát, az eddig hivatalosan elismert horogkeresztes főnököt, most ki akarja turni állásába! Serocold Skeels.

A portrét így már körülbelül megközelíthetjük: Serocold Skeels az az új ember, aki elégedetlen Mosley ur eddigi működésével és szélesebb alapokra akarja fektetni az angol horogkeresztes mozgalmat.

A „Freiheit” élénken foglalkozik az új csillag feltűnésével és beszámol egy-két megmozdulásáról. Talán csak ezeket gyűjtöm össze. Néhány tréfa — írja a „Freiheit” —. S vajjon tréfa-e, — ezen nem árt gondolkodni! Mert Európa évek óta gazdag tréfákban, de a humoristák sajnos halálra nevetetik a bámulólát...

Legutóbb Hitler egyik beszéde után Berlinben szót kért egy valódi angol: Mr. Serocold Skeels. Dicsérte Hitlert és elátkozta a zsidókat, röviden: Hitler szajája szerint beszélt. Végre egy angol, aki felismerte a zsidókérdést. Ez volt az első tréfa és a

második: Serocold Skeelsnek egy levele jelent meg a Stürmerben: Hitlernek és az antiszemita politikának a himnusza. Skeels ígérte, hogy mindezt Angliában is megvalósítja. Céljaihoz egészen közel is áll, sőt Mosley, ez az „elzsidósodott látszatfasiszta” is összeomlás előtt áll. Néhány angol újság hozta is az eddig ismeretlen Serocold Skeels levelét, de senki sem izgult különösképpen. Ez volt a második tréfa és a

harmadik: Cambridge-ben az eddigi konzervatív képviselőnek a felsőházba való belépése miatt pótválasztást rendeltek el. A mandátumért egy konzervatív, egy liberális és egy munkáspárti verekedtek. Ekkor jelent meg negyediknek Serocold Skeels, mint az egyesült angol párt jelöltje. Állítólag egyhanguan jelölték. Ez volt a harmadik tréfa és a

negyedik: Egy liberális újság meginterjuvulta a jelöltet, ha mondaná el véleményét különös tekintettel a zsidó kérdésre. És ebben a pillanatban Serocold Skeels óvatossá diplomata lett. Még nem írta versenyt üvöltött Hitlerrel, most kijelentette az újságíróknak, hogy csodálja Hitlert és jóváhagyja annak zsidó-politikáját Németország részére, de Angliában a dolgok másképpen állanak. A német zsidók askenákok és gonoszak, míg az angol zsidók Spanyolországból vándoroltak be, így tehát szefárdok és jó emberek! Nem keveredtek más fajtákkal, nem avatkoztak a politikába (oh Disraeli, aki nem „avatkozott”) így hát semmi kifogása az angol zsidók ellen. Ez volt a negyedik tréfa és az

ötödik: Következő reggelen közölték a lapok, hogy Serocold Skeels az egyesült angol párt megfosztotta jelöltségétől. Egyhangulag azért, mert megszegte ígértét és nyilatkozott a zsidó kérdéssel. Ez volt az ötödik tréfa és a

hatodik: Mielőtt Serocold Skeels a rejtélyes angol pártnál feltűnt volna, vezetője volt a birodalmi fasisztáknak, egy, csak antiszemita, szigorúan Mosley-ellenes fasiszta csoportnak. Most ezt a párt hatalmas ívben kirepítette, mert nekik meg nem volt elég antiszemita. Ez volt a hatodik és végre a

hetedik: Serocold Skeels most új fasiszta pártot alakított, a negyediket: Szimbólum a szürke ing és rajta ráhorgolva: Union Jack!

Serocold Skeels tréfái egyelőre véget értek. Az Union Jack viszont működik! És a sok tréfa között, nem lehet tudni, hogy az égő Európában, mikor fognak felporzni ismét egy földdarabot.

A RHODINE

a spanyolnátha és a torokfájás ellenszere

anélkül, hogy a szervezetet gyöngítené,
anélkül, hogy zavarokat okozna

Az emberek ezrei kerülnek a spanyolnátha elleni szereket, mert attól félnek, hogy a szívet, a gyomrot, vagy a vesét támadják meg. A Rhodine, a hírneves „Usines du Rhône” készítménye, annak köszönheti nagy népszerűségét, hogy az orvosok egyhangulag megállapították, hogy e szer a szervezetbe hatolva kizárólag gyógyhatást idéz elő. Rhodine teljesen íztelen, azonnal felolvad vízben és hatása azonnal jelentkezik.

Rhodine kapható az ország összes gyógyszer-táraitól és drogériáitól.

Egy 20 tablettát tartalmazó alumínium tubus ára csak Lei 26.—
Egy 4 tablettát tartalmazó alumínium elui ára Lei 8.50

Bécsben lesz a „budapesti” szovjet-követség

Bécsi jelentés szerint Moszkvában Petrovsky Adolf bécsi szovjet-követség neveztek ki Szovjetországra budapesti követévé is

Bécs, április 5.

Az osztrák kormány félhivatalosa, a Reichspost jelenti, hogy a Szovjet Petrovsky Adolf bécsi követet nevezte ki Szovjetországra magyarországi követévé is. Petrovsky nem költözik át Budapestre, hanem

Bécsből fogja intézni a Szovjet magyarországi ügyeit is.

A Reichspost azt is tudja, hogy Petrovsky és kísérete a jövő hét folyamán Budapestre utazik és bemutatja a kormányzónak megbízólevelét.

Április 1-től már levonják a fizetésekből és bérekből a globálist helyettesítő pótdadót

Bukarest, április 5.

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak a tudomásukra hozza, hogy az egyenes adóról szóló törvényt módosító új törvény értelmében a globális adó megszűnt s helyette április elsejétől kezdődőleg pótdadót számítanak és csapnak hozzá a tiszta jövedelemhez. Azoknál az adózóknál, akik havi szabott fizetést huznak, ezt a pótdadót a kereseti adóval együtt

vonják le és szolgáltatják be az adóhivatalnak.

Ami ennek a pótdadónak a kiszámítását és behajtását illeti, a pénzügyminisztérium hivatalos utasításokat küld a pénzügyigazgatóságoknak. Amíg ezeket az utasításokat kinyomatják, a pénzügyigazgatóságok kötelesek intézkedni, hogy a vállalatok és hivatalok ne fizessék ki alkalmazottaik legközelebbi fizetését ennek a pótdadónak a levonása nélkül

Hunyadmegyei csendképek

Törvényszéki ügyek

Déva, április 5.

A naponként tömegével lezajló törvényszéki tárgyalásokból kiragadtuk ezt a hármat és csokorba kötve atnyújtjuk a nyilvánosságnak.

A viszkai lelkész és 79 híve

Laslan Juon, Viszka község görögkeleti lelkésze vagyonszerző ember, a községben a papilakon kívül van saját háza is, amely azonban üresen áll. A lelkész elhatározta, hogy üresen álló házát valamilyen formában jövedelmezővé fogja tenni. Erre csak egy lehetőség mutatkozott, még pedig az, ha az üresen álló házát rákényszeríti a községre, mint iskolaépületet. Csak hogy Viszka községnek már van iskolaépülete, amelyben nemcsak a nebulókat tanítják, hanem abban van az iskola tanítójának lakása is. A lelkész ezek a k's akadályok ngylátszik nem feszélyezték terve kivételében. Egy napon kapta magát és az iskola tantermében felállított egy oltárt és kijelentette, hogy ezután itt fog istentiszteleteket tartani, mert a templom nem elég világos. Ugyanakkor közölte a község előjáróságával, hogy megfelelő bér ellenében hajlandó a saját házát iskola céljára átengedni...

A lelkész határozata ellen protestált egy a tanító, mint az előjáróság. A tanító összehívta az iskolásokat, amely úgy döntött, hogy az iskolát nem engedi át a lelkésznek templom céljára és nem veszi bérbe a lelkész üresen álló házát sem. A határozat után felszólították a lelkészt, hogy az általa felállított oltárt vigye el az iskola tanterméből. Mivel a lelkész erre nem volt hajlandó, a köz-

ségbeliek maguk bontották le az oltárt és távolították azt el a tanteremből.

Viszka község görögkeleti lelkésze módfelett felháborodott a hívek „önkéntes” eljárása felett és hetvennégy ember ellen bűnvádi feljelentést tett a dévai ügyészségen.

A dévai törvényszék kilenc órán keresztül tárgyalta a hetvenkilenc vádlott ügyét, akiket egytől-egyig felmentett, mert nem látta fennforogni a vádlással való tényét. De a viszkai lelkész nem nyugodott meg az ítéletben, hanem megfellebbezte azt a táblához.

Ahogy a brádi banknál könyvelték

Előrebocsátjuk, hogy kissé zavaros a brádi Bánya és Közgazdasági Bank ügye. A bank igazgatósága feljelentést tett az ügyészségen Sfat Elek könyvelő és ennek felesége ellen, azzal vádolván őket, hogy bűnös manipulációval mintegy hétmillió lej tőkét és 800 ezer lej kamatot kitevő kárt okoztak a banknak. A feljelentés szerint a bank könyvelője az igazgatóság tudta és beleegyezése nélkül egy ötszáz ezer lej értékű váltót kivett a pénztárból és azt önkényesen fizetésre használta fel. Egy erdőüzletből kifolyólag felvett négy millió lej és azzal nem számolt el. Pompiliu Piso volt képviselőházi alelnök folyószámláját a banknál közel két és fél millió lejjel megterhelte anélkül, hogy Pompiliu Piso egyetlen banit is fel vett volna abban az időben a számláján mutatkozó követelésből. Ilyen és ehhez hasonlóak voltak a vádak, amelyeket azonban a törvényszék nem látott beigazoltnak és dr Lőrinc Jenő ügyvéd

védőbeszéde után úgy a bank könyvelőjét, mint ennek feleségét a vád és következményei alól felmentette.

Mint hogy a vádlottat a törvényszék felmentette, felmerül egy szerény kérdés. Milyen ügyvezetés folyhatott a brádi banknál, hogy a könyvelő úgy manipulálhatott a milliókkal — az igazgatóság tudta és beleegyezése nélkül — ahogy neki tetszett? Vagy az volt a baj, hogy úgy manipulált, ahogy neki tetszett és nem ahogy az igazgatóságnak? A törvényszék megadta a felmentvényt a könyvelőnek. Vajjon az igazgatóság megkapta volna a felmentvényt, ha a könyvelő másképp manipulált volna a milliókkal és az igazgatóság került volna a vádlottak padjára? Uraim, tartsanak törvényszéket a lelkiismeretük felett!

Retyezáti vadásztörténet

Az alábbi vadásztörténet tárgyalása a dévai törvényszék előtt folyt le. Főszereplője a hunyadmegyei Retyezát királyi vadászterület vadőre, névszerint Fennichel Albin, két orvvadász, s a harmadik, aki nem jelenített meg a tárgyaláson, mert áldozata lett a tilosban való vadászásnak.

Egy decemberi havas éjszakán három Mehedinti-megyei földmíves kirándult a hegyekbe vadászni. Mind a háromnál fegyver volt, a puskacső elé vadat kerestek. Hosszas keresés után vaddisznó nyomot találtak, ezt sokáig követték. A nyomok a királyi vadászterületre vezettek s az orvvadászok ide is követték. Aztán puskacsőre kaptak a vadat, ott a helyszínen fel is darabolták, három részre felosztották, mindenki betette a maga részét a tarisznyájába. Visszafordultak és a zsákmánnyal mentek haza. Mentek, mendegéltek, amíg megéheztek. Egy tisztáson tüzet raktak, mindegyik levágott egy darabot a maga vaddisznó részéből és azt sütogetni kezdte a nyárson.

A királyi vadászterület vadőre rendes körutját végezte a vadterületen, amikor gyanus nyomokra bukkant. Véletlenül ahhoz a helyhez ért, ahol a tilosban vadászó három vadász a vaddisznót felaprózta. A vadőr nem merete egyedül követni a három ember nyomát, noha nála is puská volt. Uglátszik, tapasztalatból tudta, hogy az ilyen találkozás nem szokott barátságos lenni. Az erdőben három famunkás dolgozott. A vadőr felszólította ezeket, hogy legyenek segítségére az orvvadászok kézrekerítésénél. Es elindultak négyen. Ezek is mentek, mendegéltek, amíg rá nem akadtak a laci-konyhára. A négy ember körülfogta a pecsenyesütő hármát, akiket a vadőr felszólított, hogy adják meg magukat. Ketten a váratlan felszólításra elejtették a friss pecsenyét és feltartották kezeiket. A harmadik azonban felkapta fegyverét és löni akart. A vadőr megelőzte — és a másik véresen, holtan bukkott le a fehér hóra. Az áldozatot Costea Constantinnak hívták. Társait a vadőr ott a helyszínen összekötözte, aztán bekísérte a legközelebbi csendőrszere, ahonnan továbbították őket az ügyészségre, ahol elrendelték ellenük a vizsgálati fogságot.

A törvényszék rövid tárgyalás után új terminust tűzött ki, mert két tanu nem jelent meg a tárgyaláson. Érdekes az ügyben, hogy mind a három orvvadásznak „Manlicher” fegyvere volt és a fegyverhez nagyszámu tültény. Honnan van három Mehedinti-megyei földmívesnek új típusu katonai fegyvere? A háborúból. A háború utáni 16-ik esztendőben még kísértének a Manlicherek. Sajnos, nemcsak a Manlicherek. De ez már nem tartozik a vadásztörténethez.

(p. m.)

Üdül és szepül

Sermandrée

Puder és Krem

K Ö Z G A Z D A S Á G

Teljesen egységes a sepsiszentgyörgyi iparosság

Sepsiszentgyörgy, április 5.

Kedden délután zajlott le a sepsiszentgyörgyi ipartestület évi rendes közgyűlése. Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben az ipartestület vezetését egyes felelőtlen elemek részéről állandó támadások érték, ezt a közgyűlést a szokottnál is nagyobb érdeklődés előzte meg. A támadások a közgyűlésen is megismétlődtek. Rácz Ferenc, aki állandó aknamunkával akar részt venni az ipartestület tagjai között, most is megpróbálta, hogy alaptalan vádakkal befolyásolja az új vezetés megválasztását. Az iparostársadalom abszolút többsége azonban nem engedte magát a magánérdekeket hajhászó felszólalásoktól befolyásoltatni, hanem egyöntetűleg kitarított az eddigi elvek mellett.

A közgyűlést Lurtz Gyula elnök nyitja meg és ismerteti az iparostársadalmat ért sérelmes törvényeket, így a munkakamarai, társadalombiztosító és építőipari törvényt, valamint több olyan sérelmes intézkedést, ami az elmúlt év folyamán az iparosságot érte. Ezután sor kerül a legutóbbi közgyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasására, a titkári jelentésre, pénztári jelentésre és zárszámadásra, valamint a folyó évi költségvetésre s ezeket a közgyűlés egyhangúlag elfogadja. Ezután a közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a hátralékban levő tagsági díjakat, ugyiszintén a folyó évtől kezdődőleg fizetendő tagsági díjakat is, a nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel felére szállítja le.

Majd a társadalombiztosítási törvény elleni tiltakozást és az ebben a kérdésben foganatosítandó eljárást határozza el a gyűlés.

Az utolsó és legtöbb vihart felkavart pontja a közgyűlésnek az eddigi vezetés lemondása és az új tisztikar megválasztása volt. Az iparosság egyhangúlag Lurtz Gyulát — aki már nyolc éve önzetlenül vezet az ipartestület ügyeit, — választotta ismét elnökévé, melléje pedig egy 24 tagból álló választmányt, hat pótagot és három számvevőt választott.

Amint várható volt, az iparosság egyhangúlag tett biznyságot, hogy teljesen meg van elégedve az eddigi vezetés munkájával és továbbra is bizalmat szavazott az elnöknek és a friss erővel kibővített választmánynak.

Vetéshelyzet világszerte

Romániában a viszonyok javulóban vannak. Az őszi vetés most kezd elég szépen fejlődni és folytatódni is fog, ha az idő továbbra is enyhe marad. Az eddig beérkezett hivatalos jelentések szerint az őszi vetések nem sokat szenvedtek a fagytól.

Az Egyesült Államokban az elmúlt hét vége felé nagy területekre kiterjedő jótékony esők voltak, amelyek különösen kiadósak voltak Texas, Oklahoma, Dél-Indiana és Dél-Ilinois államokban. Az északnyugati vidékeken még mindig nagyon hiányzik az eső. A Csendes-tenger partvidékén a helyzet kitűnő.

Angliában és Írországban az utolsó héten nagyon nyugtalan volt az időjárás az egész országban és az eső is kevesebb volt az előző hetinél. A tavaszi vetés teljes erővel folyik és szokatlanul előrehaladt a februári és március eleji szárazság ellenére. A vetések mindenütt öröteljesek és egészséges színűek.

Oroszországban a tavaszi vetési munkálatok előkészületei mindenütt serényen folynak és az időjárás is tavasziasra fordult. Mindazonáltal félős, hogy az éjszakai fagyok az alsó Volga-vidéken és Északkaukázus egyes részein károkat okoztak az őszi búzában.

Franciaországban az éjszakák még mindig hidegek. Sokfelől jelentenek esőket, amelyek helyenkint jéggel vegyesen jöttek. Az északi vidékek kivételével az őszi buza mindenütt teljesen kiélegítő, csak a tavaszi vetés maradt el kissé. Az eddigi előzetes becslések szerint az idén jóval kevesebb búzára van kilátás, mint akár 1933-ban, akár 1932-ben.

Németországban az őszi vetések mindenütt elég kedvezőek. Az egész országban megindultak a tavaszi vetés előkészítő munkálatai.

Egységesítik a kisipari törvényeket

Javaslatokat kér a munkaügyi minisztérium az egységes kisipari törvény tervezetéhez

Az új törvényben a tanult iparossegédek helyzetén is javítani akarnak

Brassó, április 5.

A munkaügyi minisztérium hivatalos átiratban közölte az ipartestületekkel, hogy a közeljövőben egységesíteni kívánja a különböző kisipari törvényeket. Az országban tudvalevőleg háromféle kisipari törvény van jelenleg érvényben. Az egyik az 1884. évi ipartörvény, amely Erdélyben van érvényben. Ez a törvény sok intézkedésben már idejét multá, bár vannak rendelkezései, amelyek kétségtelenül még ma is igen haladott szelleműek. Ennek a törvénynek az alapján alakultak meg annak idején a mostani ipartestületek, amelyek megszervezése tette lehetővé azt, hogy ez a társadalmi réteg polgári nivóra emelkedjék. A második ipartörvény 1912-ben lépett életbe az okiráltságban. Ennek az ipartörvénynek az a hátránya, hogy az ipartestületekben nemcsak a munkaadó kisiparosok tagok, hanem a kisiparos alkalmazottai is s így ennek a törvénynek az alapján létesült ipartestületek nem annyira a kisiparos érdekeit karolták fel, mint inkább a szakmai alkalmazotti kérdéseket. A harmadik ipartör-

vény Bukovinában van érvényben, ez osztrák mintára készült és 1907-ben lépett életbe.

A munkaügyi minisztérium közli átiratában, hogy ennek a háromféle ipartörvénynek az egységesítését a mai időknek megfelelően akarja keresztülvinni s ezért

a kisipari szakmai egyesületek és ipartestületek véleményét kéri az egységesítendő kisipari törvény javaslatához.

A minisztérium közli továbbá, hogy az új törvénytervezet során tisztázni kívánja az egyes iparágakban lévő vegyes foglalkozások kérdését is. A jelenlegi ipartörvények ugyanis nem határozzák körül pontosan, hogy az egyes szakmák körébe milyen ipari foglalkozások tartoznak. Például: ha valaki vízvezeték-, vagy gázszelvény-, jogosan végez-e villanyszerelési munkálatokat is? Ugyancsak az új ipartörvényben kívánja a kormány rendezni azt is, hogy egy kisiparos, vagy nagyiparos, hány tanoncot alkalmazhat. Jelenleg az a helyzet, hogy sok iparos van, aki csak tanulóval dolgoz-

tat, mert az olcsóbb munkers, viszont a tanult segédek munkanélkül maradnak.

Ezt az új törvényben úgy akarja kiküszöbözni a munkaügyi minisztérium, hogy egynél több tanultot csak az a munkaadó alkalmazhasson, mely a tanuló mellett bizonyos számú segédet is tart. Természetesen ennél a kérdésnél figyelembe kell venni a különböző ipari szakmák helyzetét, mert nem lehet etekintetben egy kalap alá vonni az összes kisipari szakmákat.

Javaslatokat kér a munkaügyi minisztérium az új ipartörvény tervezetével kapcsolatban a kontárkérdés megoldására vonatkozólag is, valamint felteszi a kérdést, hogy a jövőben a pincér-szakmát képzéshez kössék-e, vagy sem.

Kétségtelen, hogy a mai viszonyok között különösen fontos egy, a változott viszonyokhoz simuló és a küzködő kisiparosok helyzetéhez alkalmazkodó új kisipari törvény életbe léptetése s éppen ezért kisipari körökben örömmel fogadják a munkaügyi minisztérium ezirányú tervét.

A kinevezett gabonabiztosokat „segélyezi” az inséges falusiak javára indított gabonasegélyezés

A hirhedt leketesz-üzérkedések méreteit közelíti már meg az inséggabonával üzőtt lelketlen kereskedés — Orvoslást kérnek a szamosmegyei gabonakereskedők

Dés, április 5.

A kormány kezdeményezése, amely az inséges falusi lakosságnak gabonával való felsegélyezését jelentette be hivatalos célul Szamosmegyében is nagy örömet keltett. Az öröm azonban korai volt. Korai volt azért, mert most egyre inkább az derül ki, hogy a gabonasegélyezés nem a falusi lakosság segélyezése, hanem inkább azoké az úgynevezett „gabona-biztosoké”, akiket a liberális kormány természetesen liberálisokból nevezett ki s akiknek a „segélyezést” le kell bonyolítaniok.

Erdemes egy kissé beletekinteni ebbe az újabb nagy üzletbe, amely igen sok rokonságot kezd elárulni a hirhedt feketesz-üzelmekkel.

A gabonasegélyezést a kinevezett gabonabiztosok a mezőgazdasági kamarák segítségével „intézik.” A mezőgazdasági kamaráknak a kormány 50 százalékos szállítási kedvezményt biztosít az ország területén, bármekkora távolságra is. Ezenkívül kapnak a mezőgazdasági kamarák 3 napi fekbérmentességet is. Ez a két kedvezmény gyakorlatilag azt jelenti, hogy a szállított gabona vagononként 3 ezer lejjel olcsóbb. Olcsóbb a gabonabiz-

tosoknak, de nem olcsóbb azoknak, akikért a „segélyezést” állítólag elrendelték. Szamosmegyében legalább, de értesülésünk szerint máshol is, az inséggabona alig-alig olcsóbb valamivel a napi árnál s az inség-jellege csak annyiban van meg, hogy minőségileg valóban inséges.

A tengeri-segélyt a kormány eredetileg kizárólagosan úgy képzelte el, hogy az inséges falusi lakosság a kapott tengeri árát közmunkával törleszti le. A választások előtt zugatták is eleget, hogy utépítések indulnak a megyében. A választások után már nem zugatták, nem is süttögték. Közmunka nincsen, tengeri viszont van a gabonabiztosok kezén és ők vígan kereskednek is vele. Érthető, ha ilyen körülmények között a szamosmegyei száznál több gabonakereskedő hangosan zugolódik. Ők nem kapnak semmiféle kedvezményt, súlyos adókat kell fizetniük akkor, amikor a gabonabiztosok állami támogatással keresnek hatalmas pénzeket a gabonasegélyezés ürügye alatt. Értesülésünk szerint az érdekelte gabonakereskedők rövidesen emlékiratban tárják fel a helyzetet a földmívelésügyi miniszter előtt.

Utban a béke a nagybányai ipartestületben

Gergely Gyula elnöksége összefogást és komoly munkát ígér

Nagybánya, április 5.

Azok a hullámok, amelyeket az ipartestületi elnökválasztási harc különösen az utóbbi hetekben felvert, a virágvasárnapi közgyűlés kimenetele után csaknem teljesen elültek már a híres bányász- és művészbányában. A közgyűlésen a Gergely-párt fölényesen győzött, de egyben olyan megnyugtató módon is, amely lehetővé teszi a béke teljes helyreállítását a nagybányai iparosság kebelében.

A régi Tréger-párt egészen elerőtlenedve vonult fel a döntő ipartestületi közgyűlésre. Nyilvánvaló volt mindenki előtt, hogy Tréger Lajos fodrásmester ha talán nem is egyszersmindkorra, de mindenesetre jóidőre eljátszotta egykori népszerűségét azoknak a hibáknak a folyományaképpen, amelyeket az ipartestület elnöki székeben elkövetett s hogy onnélfogva semmi reménye sem lehet az elnökség megtartására. Így a Gergely-

párt titkos szavazás útján könnyen az elnöki székre emelte jelöltjét, aki megfontolt fellépésével még azoknak a tiszteltet is biztosította magának, akik nem tartoztak szorosan vett táborába.

Az új ipartestületi elnök: Gergely Gyula, a „Transilvania” ruházati vállalat tulajdonosa, teljesen korrekt, kifogásolhatatlan harcmóddal hódította el Tréger-től az ipartestület nagy többségét. Tréger működését évek óta szigorú tárgyilagossággal bírálta s mindenkor csak a közérdekre hivatkozta a figyelmet. Köztevékenysége, fáradhatatlan sikraszállása a közérdek s kiváltképpen persze az iparosság érdekei mellett megszerezte neki az iparosság lelkes támogatását. Pártját nem ő, hanem maga az iparosság zöme teremtette meg, amely az ő személyében látta s találta meg a leghivatottabb emperert az ipartestület élére. Nagymértékben hozzájárult ezenkívül Gergely győ-

BRASSÓI PIACI ÁRAK:

Marhabus levesnek I. 16, marhabus levesnek II. 10, marhabus, pecsenye 34—36, sertésus, combja 26, karaj 32, zsirszalonna 30, zsir 38 lej kg.-ként. Tojás darabja 0.90—1.20, csirke párja 40—100 lej. — Élő állatok: Export-ökör 8—10, sertés 17—20, lej kg.-ként élőszulban. Igás ökör 3000—5000, ló 2000—6000, lószul-ló 10 ezer—16 ezer lej darabja. — Terményárak nagyban: Buza 400—410, rozs 260—270, sörárpa 240—250, takarmányárpa 180—200, zab 220—230, tengeri 190—200, lencse 500—600, fehérbab 300—350, burgonya 100—110 lej métermázsánként. — Takarmányárak: Préselt széna 140—150, laza széna 110—120, szalma 50—60, korp 160—180 lej métermázsánként.

UJRA KAPHATÓ

Dr. CHERESTEȘU és DERI GYULA tanárok által szerkesztett

ROMÁNUL

100 újságciikk, élecek és képek alapján című nyelvtan. A 368 oldalas könyv ára 150 lej. Postai szállítással, utánvétellel 175 lej. Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályán,

Brassóban. Kapu-utca 56—58, Bukarestben: Strada Mina 9 szám alatt.

A Harmadik Birodalom ismeretlen arca

Május elsején 20 millió német munkást bujtatnak egyenruhába

Fegyvert kapnak a politikai katonák

Berlin, április 5.

A berlini Sportpalast óriás nézőterén 20.000 ember szorong.

Szélescsipőjű asszonyok és sörházi metszett, gömbölyű kispolgár férfiak, az 50 pfennigjüért 1 márka szélességben töltik be a székeket. Elégedett, elhízott népség ez, a német bankok és takarékpénztárak 21 milliós kisbetétes seregének tipikus képviselői. Göbbels gyűlöli őket, a szónokló vezérek ma már legjobban a nyárspolgárt ostromozzák, de a „halhatatlan Schulze” rendületlenül lelkesedik és törzsközönsége marad minden látványosságának. Schulze felhorkan, ha meghallja az utcán a trombitaszót, nyakába kanyarítja az ifjú négyéves Schulzét, összehúzza vékonyra a 120 kilóját, ütembe jön s lobol órák hosszat a felvonuló őrségek oldalán.

Ilyen megállapodott, düledtszemű katonabámulat nincs sehhol a világon!

A felejthetetlen 1914 — a harciiskola tananyaga dobol a németek vérében. Nem tudnak szabadulni a világháború hatásától! A vér szaga haláláig megüli az emlékeztüket. Az életet seregben, rohamcsapatokban, parancsszóban látják. Ha kiállítanak valahol világháborús drótsővényt, rozsdás, átlótt sisakot és törött puskát: önzönlik a nép. Népet, földet, földrajzt csak a katona szemével látnak. A nemzetiszocialista tanítók számára kiadott vezérkönyvekből tudtam meg először, hogy

Magyarország lakossága négyesorokba állítva, a berlin-róma-berlin-königsbergi útvonalon férne el s hogy a magyar nép aprajának, nagyjának diszmenete 29 és kétharmad napig tartana.

Minden európai ország így kerül az agyba. Egész Európa 4 évig és 10 hónapig menetelne s akadna bizonyára porosz tábornok, aki hajlandó lenne ezt a szörnyű diszfelvonulást étlen-szomjan, álom nélkül tisztelegve fogadni... A barnainges hadsereget azok szedték össze 62 hadosztályba, milliós hadseregbe, akik úgy ragaszkodnak az egyenruhához és a felfejlődéshez, mint a pap a kereszthez, a tudós a könyvhöz s az igaz ember a szabadsághoz. Az SA, az SS és az St. birodalmat átfogó szervezetei, — százfélé rangjelzéssel, vállszalaggal, gallérzsinórral, hajtókákkal, betűkkel, törzszámokkal, nyilakkal, szárnyakkal, kerekkel, csillagokkal, gombokkal, szíjakkal, törökekkel, bojtokkal, arany tölgyfafelekkel és zászlókkal, —

külön, lezárt, titokzatos világot fednek.

Röhm kapitány, ez a huszafatokból művésziösen összevarrt főparancsnok, külön vezérkart, szabályos ezredeket és hadosztályokat, saját repülő- és autósztágot, iskolákat, egészségügyi szervezetet, tartalékokat és külön sorozási emebranyságot tart a kezében. Az utánpótlás a Hitler-ifjúság ötmillió táborából történik, a melyben 15—18 éves gyermekek 20—30.000 lelket számláló alakulatokat vezetnek... Hitler a katonai vágyak tölték előre, a megközelíthetetlen hívős, zárkózott Reichswehr árnyékában. A munkanélküli ifjúság, az elbocsátott tisztek, az állástalan diplomások s a gazdasági viharban elsodródott kispolgári elemek lassan összesűrűsödtek egy sajátos ötérdi rendbe, amelyet semmiféle érdek és remény nem kötött többé az uralkodó társadalmi és gazdasági rendhez.

Ez az új osztály lett az egyenruha és a hősiség szerepe, ezek verekedtek, öltöttek, haltak az utcai csatákban s ezek a mai urai, feltétlen parancsnokai a cselekvésnek és gondolatnak.

Történetüket Münchenben 2400 párttisztos írja, jelvényüket, a horogkeresztet most festik és varrják először a Reichswehr-katonaság sapkájára és zubonyára s Hindenburg éppen most engedélyezte a politikai tiszteknek az állandó revolverviselést.

A politikai katona nappal a gyárban, éjszaka a katonai iskolában dolgozik. Tagsági díjat fizet

az állandó keretek fenntartására. Esténként és vasárnaponként felölti a barna inget s más ember lesz. A német imádja ezt a kettős életet, aranyembernek érzeti magát a kaszányák és sátrak asszonytalan szigetén. A szegényből gyalogos lesz. A jómódu a repülő, autós és motoros csapatokban szolgál.

Vasárnap hajnalán a Lustgarten széles terein gyülekeznek a motoros csapatok. Új gépek százai sorokban fekete roham-sisakban sűrűnek a vezérek s a térképekről parancsot osztogatnak. Indulás

előtt egy félórát igazgatják nyilegyenes vonalakba a gépeket. „35. gép egy centimétert előre. 46. gép egy centimétert hátra!”

Ez az új Németország!

Allunk a felszakadó tavaszi hajnalban s professzor barátom, aki valamikor Szibériában bevezetett a német nyelv rejtelmeibe, iparkodik elosztani az aggodalmait.

— Háborn lesz! — mondja. — 1928 óta 50 százalékkal növekedett mindenféle a fegyver- és lőszergyártás. Mi milliókat ölünk a gáz elleni védelemben. Aki ma Németországban betonpincét épít, a költségeinek 75 százalékát megkapja az államtól. Aki acéltetőt húz a gyárára, államségélyt kap. A mi városainkban minden házban tudják, hogy légitámadás esetén hová kell szaladni...

Nem engedélyeznek nagyobb hadsereget? Hát legyen akkor hadsereg az egész nép, a béresgyerektől az agastyánig. Legyen hadsereg a közgazdaság, a bank, az iskola, minden intézmény és minden teremtetett lélek, nálunk Bismarck azért kezdett szociálpolitikát, mert a tábornokok jelentették, hogy veszedelmesen

romlik a katona anyag. A katonavezérnek éppen úgy érdeke védeni, erősíteni a parasztot és a munkást, mint a politikuskat.

Védjük az anyákat, hogy egészséges német gyermekeket szüljenek. Védjük a csecsemőt és a fiatalságot, hogy izmos katonák legyenek. Az igazi német világa utálja a neurasténiát, a gyötrődő gondolkodást. Katonalelekkel jövünk a világra! Öltözködni urasan? Minek? Jobb az egyenruha, olcsó, tartós.

Május elsején 20 millió munkás kap egyenruhát. Az egyetemi hallgatók májusban az utolsó szálig bevonulnak a munkatáborokba.

Az altiszt majd megtanítja őket, hogy kell parancsolni. Általában az altisztól kell tanulni az egészséget, észt, életbölcsest! A többi a vezérek dolga!

Éktelen zajjal elindulnak a motorok. Előrenyult testtel rohan előre az új Németország bele a küdbe, a bizonytalan messzeségekbe. Nézem a berlini vaksötét ablakokat s tudni szeretném, hogy itt s másfel szerte Európában, hány millió ablak mögött álmodnak elgyötört emberek a Krisztus parancsa szerint való békéről?

R. F.

Titulescu nagy válaszbeszéde Maniu interpellációjára a revízió kérdésében

Románia számára a határok ügye lezárt pör, — mondotta a külügyminiszter

Bukarest, április 5.

A képviselőház szerda délután ülésén, miután Tatarescu miniszterelnök felolvasta a parlamenti ülészak április 28-ig való meghosszabbítására vonatkozó királyi dekretumot és megzavarták a havi 50 ezer lejes életjáradékot a meggyilkolt Duca miniszterelnök özvegyének, Maniu elmondta nagy érdeklődéssel várt interpellációját a revízió kérdésében.

Beszédét annak megállapításával kezdte, hogy Romániának a Magyarországgal való közöledésre irányuló reménye az elmúlt 15 év alatt nem valósult meg a kívánt mértékben. A békekonferencia olyan határokat kényszerített Romániára, amelyekhez a román nép csak lemondással járult hozzá. Ennek ellenére az érdekeltek most nemcsak hogy kezdik kifogásolni ezeket a határokat, hanem olyan nagyfontosságú nemzetközi tényezők is vitássá teszik, amelyeknek a békeszerződések által megszabott határok fenntartása volna a hivatása. Már pedig, ha Románia fájdalommal belemelt ezekbe a határokbba, ezt csak a békés együttélés érdekében és a békéért való áldozatkészség szellemében tette.

— Mussolini beszéde által, amely megerősíti a magyar kormány ismételt megnyilatkozásait a trianoni békeszerződés revíziója és az utódállamok egyes területeinek a követelése irányában, indítva érzem magam, hogy a következő kérdéseket tegyem fel a külügyminiszternek:

1. Mi a véleménye a magyar kormány a békeszerződés revíziójára vonatkozó egyre állhatatosabb megnyilatkozásai és ezeknek volt szövetségeseinknél támadó visszhangjai tekintetében?

2. A nemzetközi rend és a béke megszilárdítása érdekében folytatni kívánja-e a külügyminiszter ur az a munkát, amelyet a kormányon való együttműködésünk idejében tervbe vettünk és megkezdünk?

3. A kisantant hatalmas megszilárdítása és a Balkán-egyezmény létrehozatala után mit számít a külügyminiszter ur a délkelet-európai, vagy legalábbis a dunamenti államok ama konföderációjának a megteremtése érdekében, amelyet 1932-ben Tardieu javasolt? Maniu interpellációjához Brătianu Dicu és Brătianu George is csatlakozott.

Titulescu külügyminiszter nyomban válaszolt. Utalt arra, hogy módjában volt eleve megismerni Maniu interpellációjának eszméit s így teljes felelősséggel felelhet a feltett kérdésekre. Leszögezte, hogy a trianoni szer-

ződés az erdélyi románok szemében a jogrend szerkesztéseként szerepel. Ugy látják, Románia jelenlegi területét csak kiegészíteni lehet még, de nem megcsonkítani. Valahányszor a román nemzeti egységet veszély fenyegeti elsőnek éppen az új területek románjai fujnak riadót és szállanak síkra.

Megállapítja ezután, hogy az olasz és magyar revíziós mozgalom között nagy különbség van. Előbbi inkább csak elvi s azon alapszik, hogy a békeszerződések, mint minden emberi munka, nem örökérvényűek. Ezzel szemben a magyar revizionizmusnak gyakorlati és pozitív jellege van s a szomszédos államok területének megcsonkítási vágyán alapszik, hogy növelje a jelenlegi Magyarország területét. Az olasz revizionizmus nagylelkű, mert nem magának követeli, a magyar azonban önző s évszázados és javíthatatlan törekvések megnyilvánulása.

Az olasz revizionizmus csak szóbeli, míg a magyar valósággal gáncsolja a nemzetközi békés együttműködés törekvéseit. Az olasz revizionizmus csak hibás felfogás, a magyar revizionizmus azonban bűnös és átkos. Eppen ezért Románia újabb hangsúlyozza, hogy a megőrt és béke a két ország között csak akkor lehetséges, ha Magyarország nem veti fel minden egyes alkalommal a határok megváltoztatásának kérdését. Magyarország tisztában van azal, hogy revíziós propagandája nem rendíthe-

ti meg a jelenlegi határokat és száz négyzetmétert sem szerezhet meg Románia területéből. Miért űzi hát mégis? Egyrészt azért, hogy demoralizálja a célbavett országok közvéleményét, másrészt pedig, hogy ébren tartsa a magyar népben a jobb jövőben való reményt.

— Mi nem ijedünk meg ettől a propagandától, mert tudatában vagyunk annak, hogy határainkat jogi, erkölcsi és politikai bástyák védik.

Ezután Titulescu utal a népszövetségi alapszabály 19-ik szakaszára, amelyre vonatkozólag a francia kormány június 7-én biztosította a kisantantot, hogy semmi körülmények között nem járul hozzá annak módosításához. Különben is a trianoni béke nem diktált szerződés, hanem azt Magyarország önként vállalta, amint erről saját diplomáciai iratai is tanúsíthatnak. A jelenlegi közép-európai rend annak a fejlődésnek az eredménye, amelyen az igazság eszméje átment. Befejezett pörrel, megítélt helyzetről van szó, nem pedig olyan pörrel, amely most kezdődik. A külügyminiszter ezután kiemelte a kisantant megőrségének és a balkáni egyezménynek jelentőségét, beszédét pedig azzal fejezte be, hogy ha a múlt másoké, a jelen pedig senkié, úgy a jövőt sem Románia, sem sorstársai nem engedik át azoknak, akik ezt tőlük el akarják vitatni.

Ugy Maniu, mint Brătianu György megelőzést fejezte ki a válasz fölött, Brătianu Dicu pártelnök pedig azt javasolta, hogy mind Maniu interpellációját, mind pedig Titulescu választát falragaszokon közöljék az ország népével.

Plátó a szalmazsákon

David Sutcliffe nevű nyugalmazott tanár nyolcvanhárom éves korában meghalt. A londoni Hackney-külvárosban lakott, sivar helyiségben, amelyet némi tulzással szobának lehet nevezni. Mikor napokkal halála után megtalálták, a szalmazsákon hevert, ami a szoba egyetlen butoradaraja volt. Az orvosi vizsgálat nem tudta eldönteni, mi ölte meg: az aggkor, vagy az éhség? A szegény, öreg koldust eltemették. A temetés után jelentek az örökösök, mert az öreg koldus közel ötvenmillió lej vagyont hagyott hátra. Egyszer, David Sutcliffe betegesen fukar volt? Dehogyan volt fukar; a házmaster lányát, mikor férjhezment, ő stafrozza ki. A házban lakó öreg vak zenésznek egyszer, jökevényben huszfontos bankjegyet adott. Ciniukus elveket vallott, kultuszt űzött a nyomorból? Erről sem tud senki. Az öreg tanárnak szenvedélye volt, imádkozta a görög klasszikusokat. Plátóval aludt el és Sophoklész-t ébredt. Annyi szépséget, annyi örömet talált a görög irodalomban, hogy egyébre nem volt szüksége. Aischylos mindent helyettesített, tiszta inget, rendes ágyat, jó vacsorát. Homéros pótolt a mindennapi fűrdőt. Thukidides fölöslegessé tette az esernyő használatát, mikor zuhogó záporban lement a szomszéd pékhez egy karéj kenyert vásá-

rolni, azt is inkább csak szokásból, a forma kedvéért, mert hiszen Demosthenes pótolta a táplálkozást. Ez a nyugalmazott tanár a görögökből lakott, étkezett és ruházódott. Nagyszerű találmány: egy kötet Plátó olcsó kiadásban alig kerül többé, mint egy befősteak és összehasonlíthatatlanul tovább tart. Ez a gazdag ember példát mutatott. Nem volna szociális kérdés, ha minden nyomorító angol munkanélküli kezébe Theokritost lehetne nyomni. A világon azonban sok tekintetben érthetetlen állapotok uralkodnak: a milliomas tanár Plátóval a kezében szalmazsákon hál és kenyéren él, azok a nyomorítók pedig, akiknek semmiük sincs, nem olvassák a görög klasszikusokat. Milyen furcsa világ ez!

Ujabb földcsuszamlás az Okiráltságban

Bukarest, április 5.

A Vaslui-megyei Dealul Hârjului község közepében Doratan György földművelő szőlőjében mintegy hektárnyi területen földmozgás történt. A föld mélyen beszakadt, hatalmas üreg keletkezett és forró víz tört elő a megromlott talajból. Ez a földmozgás valószínűleg a csúttörők esti erős földrengések következménye. A szőlős környéken lévő falvak lakossága újabb földrengésektől retteg.

Sport

Április 29

— ez a legújabb időponi

Bukarest, április 5.

A Jugoszlávia-Románia világbajnoki selejtezőmérkőzés időpontjának megállapítása körül fejtelenség nemhogy nyugvópontot juttat volna, de még zavarosabb, mint valaha. A világbajnokság egyetlen csoportjában sem volt annyi baj az időpontmegállapításnál, mint ennél a mérkőzésnél. Jelenleg ez a helyzet:

Május 6-ikáról már nem lehet szó, mert a FIFA május 3-án már sorsolni akarja a döntőt.

Április 15-ikéről a román szövetség hallani sem akar. A FIFA a jugoszlávok értesítésére mondotta ki az április 15-iki időpontot. (A jugoszlávok azt írták ugyan a FIFA-nak, hogy „meggyeztünk Román-ával”. Bukarestben viszont semmiféle meggyezésről nem tudnak és hallani sem akarnak róla.) A jugoszlávok már összegyűjtötték csapataikat és egy üdülőtelepen várják az indulást.

Április 29. — ez a legújabb időpont, melyet a román szövetség ajánlott.

A szövetség elnöki tanácsa elhatározta különben, hogy az ország 30—40 legjobb játékosából válogatott keretet alakít. Tíz nappal a mérkőzés előtt Bukarestbe rendelik a keretet és megkezdik a kondíciótréninget. A román válogatott edzőmérkőzését valószínűleg a prágai Bohemiant csapatával játssza.

F. C. Servette — a Svájci Kupa győztese. A döntőben 2:0 (1:0)-ra győzte le a Grashop-perst.

A Kíspet Sepsiszentgyörgyön játszik április 19-én. Sepsiszentgyörgyön ez lesz az első nemzetközi mérkőzés! Ennek megfelelően nagy is az érdeklődés.

18:0 és három győzelem — ez a temesvári csapatok vasárnapi Román Kupa mérlege. (TAC 9:0, Ripensia 7:0, Kinizsi 2:0.) Maga helyett beszél.

ANTWERPEN

Wienna Bécs—Spárta Prága 3:0 (1:0). A bécsi csapat nyerte az antwerpeni husvétii körmérkőzést.

LEMBERG

Bocskai—Pagon 2:1 (1:0). Hétfőn is győzött a Bocskai.

PÁRIS

III. kerület—F. C. Amiens 1:1 (1:0).

33 gólt rúgtak a budapesti Husvétii Tornán. Ebből Sárosi 9 góljával főlényesen vezet! Utána a Rapid Bindere következik 5 góllal. Kaburek és Sindelar 3—3 gólt lőttek. A Sindelar—Sárosi összehasonlító párharcból a magyar center főlényesen jobb volt!

1.200.000 jegyet rendelt az olasz szövetség a világbajnokságra. Szóval: mérkőzésenként átlag 75 ezer nézőre számítanak.

165.000 lej volt az Unirea Tricolor—NAC mérkőzés bevétele, a NAC 70.000 lejt kapott, mint részesedést.

Asztali tenisz

Kolozsvári versenyzők sikere a magyar bajnokságon. A kolozsvári Haggibor két versenyzője, Goldberger és Erőss indultak a magyar bajnokságon. Goldberger bejutott a nyolcas döntőbe, ami szép eredmény és negyedik lett az ifjúsági férfipárosban, a budapesti Surányival indulva. Erőss Géza az ifjúsági férfi egyenesben harmadik helyen végzett és játékát nagy elismerés kísérte.

Ki a jobb, ki a dicsőbb?

Ökölvívók világranglistája!

New York, április 5.

A hatalmas amerikai naplap, a New York Herald összeállította a világ legjobb profi ökölvívóinak rangsorát:

Légsúly: 1. Midget Wolgast (USA). 2. Angelman (Franciaország). 3. Jackie Brown (Anglia).

Bantamsúly: 1. Al. Brown (USA). 2. Speedy Dode (USA). 3. Kid Francis (Franciaország).

Pehelysúly: 1. Fredy Miller (USA). 2. Kid Chocolate (Kuba). 3. Girones (Spanyolország). Könnysúly: 1. Barney Ross (USA). 2. Canzoneri (USA). 3. Van Klaveren (Hollandia).

Weltersúly: 1. Indrisano (Mex'ko). 2. Mac Larnin (USA). 3. Brouillard (USA).

Középsúly: 1. Marcel Thil (Franciaország). 2. Teddy Yaros (USA). 3. Roth (Belgium).

Kisnehézsúly: 1. Rosenbloom (USA). 2. Massera Charlie (USA). 3. Len Harvey (Anglia).

Nehézsúly: 1. Carnera (Olaszország). 2. Max Baer (USA). 3. Neusel (Németország).

A világ legjobbnak tartott 24 ökölvívója közül 12 amerikai, 3 francia, 2 angol, 1 spanyol, 1 olasz, 1 német, 1 belga, 1 holland, 1 mexikói és 1 kubai versenyző van. Az összeállítás természetesen nem mentes némi hazahúzástól de ezt leszámítva is, az amerikaiak óriási fölényben vannak!

Vívás

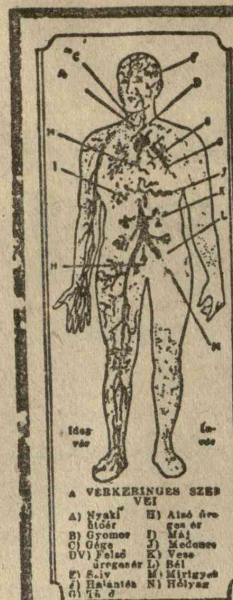
Zirczy nyerte a magyar hősök emlékvérsenyét 34 induló közül. A verseny meglepetése volt az 52 éves Tóth Péter remek szereplése, aki sok fiatalat legyőzött.

Tenisz

Rapalloban befejezéshez közelednek a nemzetközi versenyek. A női páros végeredménye: 1. Aussem német, Ryan amerikai. 2. Sárkány, Baumgarten magyar. Döntő: 6:4, 6:1.

Autósport

A monacoi nagydíjat Guy Moll fiatal francia versenyző nyerte Alfa Romeo kocsián 3 óra 31 perc 31.4 mp.-es idővel (átlaga 90.112 km. volt).

Tripper, Cistitis és Prostatitis ellen használd Pageol-t

Kapható gyógyszerboltokban és drogeriákban.

A köszvény mindenkit foglalkoztat

Köztudomású, hogy minden köszvényesnek évente négy húgysav elleni kúrát kell tartania, tehát minden évben egyet. Ha bizonyos különleges okokból, mint pl. túlságosan sok húsfogyasztás, ülő életmód, izgalom, korai vénülés következtében a húgysav a vért túltelíti és ha a reumatikus fájdalmakat, vesebántalmakat, epekövet, ischiást, idegszabát, stb.-t el akarjuk kerülni, sürűben is kell ezt a kúrát tartanunk, mert ezek a betegségek idővel az egész szervezetet legyengítik.

Az URODONAL-kúra, amely a legnagyobb ellensége a húgysavnak, a fent említett esetekben elhárítja a köszvény veszedelmét és rendszeresen eltávolítja a vérből azokat a káros lerakódásokat, amelyek ezeknek a betegségeknek okozói.

Az Urodonal éppen úgy oldja fel a húgysavat, mint a víz a cukrot és ezáltal a betegséget gyökerében támadja meg.

Aki három adagos üveggel vesz, a rendes ár 25%-át megtakarítja, mert egy ilyen üvegben majdnem annyi van, mint 4 rendes üvegben. Az

URODONAL

nemcsak gyógyítja a köszvényt, hanem annak elejét is veszi, mert feloldja a húgysavat.

Szerkesztői üzenetek

K. Kitty, Bukarest. Szíves ajánlatát a kiadvállalat és a szerkesztőség ezidőszárint nem veheti figyelembe.

O. A. Az új testnevelési törvény megváltoztatta az eddigi beosztást. Jelenleg az Unionea Federațiilor Societăților Sportive, vagyis az egyes sportágak szövetségeinek összefogó szerve a legfelsőbb romániai sportforum. Az Unioneanak nincsen kerületi beosztása, mert tagjai az egyes sportágak szövetségei. Minden sportszövetségnek természetesen megvan a maga kerületi beosztása. Ezért szíveskedjék kérését az önt érdeklő sportág megjelölésével megismételni.

Sz. K., Lónya. A vizsgát leteheti s az ön területén illetékes vasutigazgatóságnál kell azt kérvenyeznie. Nem hisszük, hogy magyar nyelven engedélyeznék, de a kapott felvilágosítások szerint néha, ha jóindulatu bizottság elé kerültek a jelentkezők, a magyar nyelv használatát is engedélyezték.

Mindazoknak, akiknek eltűnt, vagy ismeretlen sorsu hadifogoly hozzátartozója van, felhívjuk figyelmét Ráduly János

nos c. pészmasterre, aki évtizedes bolyongás után most érkezett haza. Ezen az uton közli mindenkivel, hogy érdeklődésekre válaszbélyeg beküldése ellenében szívesen ad felvilágosítást. Címe: Cernatul de Jos (Alsócsernáton), Háromszék megye.

B. Izrael, Dály. Az eset valóban kivívó és jellemző a végrehajtók erőszakosságára. Azonban csak névvel közölhetjük a dolgot, mert különben nincs értelme az egésznek.

Esperanto, Bukarest. A kultúra nem más, mint a szellemi közműveltség. A civilizáció pedig a társadalmi berendezkedés fejlettségi foka. E kettőt különválasztani nem lehet egymástól. — N. D. Cicea jelenleg Segesváron él. Közlekedési cím nem szükséges. — K. S. címe: Kolozsvár, Str. Gh. Barișiu 28/A. II. emelet. — E. A. címe: Nagyvárad, Str. S. mion Stefan 12. — Magyarországon a Standard rádógyárat ismerjük.

F., Bereck. Egyszerű levél alapján, melyen a névalírás tisztán ki sem bontható, az ügyel nem foglalkozhatunk. Ha ön súlyt helyez arra, hogy az esemény megjelenjen, akkor legjobb volna „Nyilttér”-ben közreadatni.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Álláskeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetés díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Csépőgépek, traktorok, magángépek, gőzkazánok, motorok, eladók. Csereüzletet csinálók. Nagy Sándor, Oradea, Vasile Conta 23. 11443

Egy bevezetett, megyeszék helyen egyedülálló, jólmenő porcellán-, képkéret-, üvegüzlet engross és detail vevőkkel, családi okok miatt százezer lej készpénzzel azonnal átvethető. Ajánlatokat „Porcellán” jelígre. 1449

Bármilyen használt malomalkatrészt megvételre keresek. Máté Béla, Brassó. Str. Traian 25. 11581

Állást nyer

Nevelő kerestetik. 8 és 7 éves fiam mellé németül és románul perfektil beszélő nevelőnt keresek, azonnali belépésre, Brassóba. Jelentkezni: Stein István, Brassó, Reg. Carol (Kapu-utca) 58. I. em. 11504

Kis rőfös-üzletben megbízható, ügyes, élelmes nő, vagy férfi-segéd azonnal felvétetik. Románul beszélő előnyben. — Teljes ellátás fizetéssel. Grossberg, Csikszereda. 11503

Egészséges szoptatós dajka jó házhoz ajánlkozik. Bíró Józsefné, Felsőcsernáton, Háromszék megye.

Fűszerszakmában perfekt fiatal segéd, megyeszékelyén azonnal felvétetik. Ajánlatokat „Megbízható” L jelígre a kiadóba. 11585

Házasság

Középkorú nő vagyok, óhajtok férjhez menni egy biztos állásu, gyermektelen orriemberhez. 45. számú jelígre, Sibiu, Poste Restante. 11504

Vesves

Impotensek bázalonnal küldjenek válaszbélyegget. Garantiált, biztos eredmény. „Laboratórium” Brașov, Str. Brătianu 64. 11408

TÁRSASUTAZÁS BUDAPESTRE

kollektív utlevéllel
Jelentkezni:

EUROPA

MENETIÉGYIRODÁBAN
Brassó, Korona-szálló épületében

BIRI NÉNI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Kirándulás Bukarestbe

190.— lei

Jelentkezni április 10-ig

EUROPA

MENETIÉGYIRODÁBAN
Brassó, Korona szálló épületében.

Férfi- és nőiszövegek és belésárak,

valamint

tavaszi nőikabátok, gyermekkabátok

utolsó divat szerint, gazdag választékban kaphatók

A. B. C. Textil

KÁDAR & ÁCS cégnél,
Brassó, Kapu-utca 10. sz.

Bukarest központjában

bevezetett engross- és detail-vevőkörrel rendelkező

Nagyáruház

keres bármely kombinációt (lerakat, bizonyányi rakár stb. Bukarest részére, komoly gyárral vagy fölerakattal textil, vászon, selgem, kötött szövet-áru, ha rászna stb. szakmában)

Merceria Blumenfeld

BUCUREȘTI I., Strada Bărăției 26.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismeretése. Legújabb ez évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.— LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

A tudás hatalom

Ertékes könyvek szűlők, pedagógusok, nevelők számára:

A gyermek szervezete, élelmüködelei, táplálása, gondozása, gyakori betegségei és ápolása. Irta: Dr. Orosz D., színes ill. gazdag ellátva, 232 oldal, ára Lei 180.—
A gyermekek erkölcsi hibái és erkölcsi betegségei. Irta: Dr. Kármán E. 335 oldal, ára Lei 120.—

Csecsemőtáplálás és táplálkozási zavarok. Irta: Dr. Kármán S., 176 oldal, ára Lei 102.—
Az ideges gyermek. Irta: Dr. E. Wexler, ára Lei 75.—
Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak. Irta: Földes L., gazdagon ill., ára Lei 90.—
Üzenet az anyáknak. Irta: W. Stekel. I. rész. Kisgyermekkor (csecsemőkortól két éves korig), ára Lei 78.—
II. rész: Óvodáskor és az első iskolaévek, ára Lei 108.—
III. rész: Serdülőkor és az érettség korá, ára Lei 114.—

Kapható:

Brassói Lapok Könyvosztályában

TAVASZI ÜLTETÉSHEZ

ajánl gyümölcs- és sétatűt, magasiörzű rózsát, többféle falkolai növényeket és szőlőültványokat

Gazdasági Tanintézet Faiskolája, Mediaș

Telefon 29

Arjegyzők ingyen!

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-L, Brașov—Brassó